

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

ÇALIŞTAY DEĞERLENDİRME
RAPORU

2020

**PANDEMİ SONRASI
TEKNOPARKLARIN
DÖNÜŞÜM STRATEJİLERİ**

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

ÇALIŞTAY DEĞERLENDİRME
RAPORU

İÇİNDEKİLER

Yönetici Özeti	04
Çalıştay Bilgileri (Amaçlar ve Yöntem)	06
Katılımcılar	08
Trend Haritalama Yaklaşımı	10
Pandemi Sonrası Yaşanan Gelişmeler Ve Olası Etkiler	10
İş Dünyasına Etki Edecek 5 Ana Trend	24
Çalıştay Notları	26
Yol Haritası Özetleri	44
Son Söz Yerine	54

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

YÖNETİCİ ÖZETİ

2020 Yılı Ocak ayında Çin – Wuhan merkezli olarak başladığı Dünya Sağlık Örgütü tarafından dünyaya bildirilen, Mart ayında küresel bir salgın (pandemi) olarak tanımlanan ve hemen ardından da ülkemizi etkisi altına alan süreç, hiç şüphesiz ki küresel ölçekte birçok değişimi, belirsizliği, tehdidi ve fırsatı da beraberinde getirmektedir. Ekonomideki belirsizlikler, küçülme ve daralma eğilimleri, artma eğilimindeki işsizlik, politikada ülkelerin içe dönme eğilimlerine karşın artan küresel işbirliği ihtiyaçları, toplumsal yaşamda artan mesafeler, mekandan bağımsız çalışma, işbirliği ve iletişim yöntemleri, uzaktan ve beraber çalışmayı etkinleştirecek teknolojiler, hızlanan ve yaygınlaşan dijitalleşme yatırımları bu eğilimlerden bazılarıdır.

DEĞİŞİMİ YÖNETEBİLMEK, ÖNCELİKLE

DEĞİŞİM DİNAMİKLERİNİ DOĞRU ANLAMAYI,

DAHA SONRA DEĞİŞİMİN YÖNÜNÜ VE

EĞİLİMLERİ ÖNGÖREBİLMEYİ, SONRA DA

DOĞRU HEDEFLERE DOĞRU STRATEJİLERLE

İLERLEYEBİLMEYİ GEREKTİRİR.

Şüphesiz ki pandemi sürecinden de bütün kişiler ve kurumlar aynı şekilde etkilenmeyecek, değişimi yönetmeyi becerebilenler kendilerini oluşan

tehditlerden koruyabilirken, fırsatlardan da faydalanmayı becerebileceklerdir.

Bu çalışma kapsamında, 2010 tarihinde kurulmuş olan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği (TGBD), hem üyesi olan teknoloji geliştirme bölgesi kurumlara, hem de bu bölgelerde faaliyet gösteren kurumlarımızın, yeni döneme hazırlanma, değişim ve dönüşüm yolculuklarına ışık tutmayı amaçlamıştır. Bu amaçla; mevzuat ve düzenlemelerde, yatırımcı dünyasında, insan kaynaklarında, markalaşma, işbirlikleri ve inovasyon süreçlerinde oluşan ihtiyaçlar, tehditler, fırsatlar analiz edilmiş ve gelecek dönem için strateji önerilerinde bulunulmuştur.

Farklı kurumlardan 70'in üzerinde katılımcının, uzman ve yöneticinin, farklı ülkelerden ve şehirlerden aktif katkısı ve çevrimiçi katılımıyla düzenlenen çalıştayda; mekandan bağımsız ve hibrit çalışma modelleri, dijital dönüşüm, verimlilik ve güvenlik, veri ve bilgi yönetimi, işbirliği ve açık inovasyon, çalışan odaklılık ve toplumsal değer, kurumsal ve sistematik inovasyon yönetimi, stratejik odaklılık, iletişim, ticarileşme ve markalaşma konuları özellikle vurgulanan ana başlıklar ve öncelikler olmuştur.

TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ DERNEĞİ

TGBD, Türkiye'nin teknoloji geliştirme bölgeleri ağıdır. 25 Ağustos 2010 tarihinde 15 kurucu üye ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri arasında işbirliğini geliştirmek ve güç birliği oluşturmak amacıyla kurulmuştur. 2020 yılı itibarıyla üye sayısı 47'ye ulaşmıştır. Türkiye'deki aktif teknoparkların tamamına yakını TGBD üyesidir. "Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği" dernek tüzüğünün Ankara Valiliğince 06-098-084 kütük numarası ile onaylanmasıyla dernek faaliyetlerine başlamıştır.

öneri paylaşmak da derneğimizin temel amaçları arasındadır. Ayrıca Kamu-Sanayi-Üniversite arasında işbirliğini güçlendirmeye ve toplumun teknoloji ve Ar-Ge konusundaki bilgi ve duyarlılığını arttırmaya yönelik çalışmalar da yürütmekteyiz.

Üyelerimiz, bulundukları bölgelerde; girişimciler, sanayiciler, üniversiteler, araştırma kurumları gibi farklı teknoloji paydaşlarını bir araya getirerek onlara çeşitli teşvikler, nitelikli fiziksel altyapılar ve destek hizmetler sunan ekosistemler yaratmakta, paydaşlarının katma değeri yüksek ileri teknoloji üretimini teşvik etmekte ve uluslararası rekabet gücünün artmasına katkı sağlamaktadır.

DERNEK OLARAK VİZYONUMUZ; TEKNOLOJİ

GELİŞTİRME BÖLGELERİ ARASINDA BİLGİ

PAYLAŞIMI SAĞLAMA AMAÇLI İŞBİRLİĞİ

KURMAKTIR.

TGBD, Dünya Teknoparklar Birliği IASP ve Dünya İnovasyon Birliği WAINOVA üyesidir.

TGB işletimi ve yönetimi konusunda standartları belirlemek, TGB performanslarını arttırmak amaçlı etki değerlendirme konusunda kriterler geliştirmek, ülkemizde Ar-Ge yatırımı ve teknoloji politikalarının belirlenmesi ve uygulamaya geçirilmesinde görüş ve

ÇALIŞTAY BİLGİLERİ

1 Pandemi sonrasında ortaya çıkacak hem küresel hem de ulusal ölçekli değişimlerin, eğilimlerin kapsamlı olarak analiz edilmesi.

2 Teknoparklar ve teknoparklardaki kurumlarımız için oluşacak hem tehdit ve ihtiyaçların, hem de yeni fırsat alanlarının tespit edilmesi.

3 Tehditlerden korunmak, ihtiyaçlara cevap vermek ve fırsatlardan faydalanabilmek için takip edilmesi gereken stratejilerin ve alınması gereken aksiyonların detaylı olarak tanımlanması ve ilgili kurumlarla paylaşılması.

Çalıştay, Zoom üzerinden ve tüm katılımcıların tamamen çevrim içi olarak katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Grup çalışmaları öncesinde, gelecek döneme ilişkin olası eğilimler ve değişimler, Trend Haritası ismi verilen bir yöntemle, Politik – Ekonomik – Sosyal ve Teknolojik Eğilimler başlıklarında tüm katılımcılara sözlü olarak aktarılmıştır

Çalıştay kapsamında, konunun farklı boyutları dikkate alınarak toplam 6 çalışma grubu oluşturulmuştur. Katılımcıların grup odalarına dağılımı daha önce uzmanlık ve çalışma alanlarına göre belirlenmiş katılımcı listelerine uygun olarak yapılmıştır.

**DEĞİŞİMİ GÖREMENİN, DEĞİŞİM
DİNAMİKLERİNİ DOĞRU OKUYAMAMANIN,
YÖNÜNÜ ANLAYAMAMANIN ZARARI İSE,
YENİ OLUŞAN EVRENE HAZIRLIKSIZ
YAKALANMAKTAN, TÜM MEVCUDİYETİNİ
YİTİRMeye KADAR GENİŞ BİR SPEKTRUMDA
OLABİLİR.**

Grup çalışmaları sırasında "Grup Moderatörleri" tartışmalarının verimli bir şekilde gerçekleşmesi ve tüm katılımcıların söz alarak fikrini ifade edebilmesi için kolaylaştırıcılık yapmış, "Raportörler" ise paylaşılan tüm fikirleri yazılı olarak kaydetmiştir.

Çalıştaydaki grup çalışmaları 3 tur olarak planlanmıştır. Her bir turun sonunda, gruplarda paylaşılan fikir ve öneriler "Grup Moderatörleri" tarafından ana salonda ve 5'er dakika süre içinde sözlü olarak sunulmuştur.

Çalıştay sonunda 3 turda tüm gruplar tarafından paylaşılan fikirlerin özet değerlendirmesi yapılmış, devamında da detaylı ve yazılı olarak raporlanmış, ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşılmıştır.

KATILIMCILAR

GRUP 1: MEVZUAT VE YENİ DÜZENLEMELER

GRUP TEMSİLCİSİ:			Necmi Ulus - Sistem Global Danışmanlık – Partner / YMM
GRUP RAPORTÖR:			Pınar Aktaş – Sistem Global Danışmanlık – Kıdemli Müdür
No	Adı - Soyadı	Unvanı	Kurum / Kuruluş
1	Aslı Derbent Özkan	Genel Müdür	VeriPark Yazılım
2	Serpil Hicran Gülşen	Ar-Ge Direktörü	GTech
3	Murat Dayanıklı	Genel Müdür	Robusta
4	Yasemin Metin Gülbahçe	GKi Uzmanı	INNOPARK Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi
5	Prof. Dr. Ekrem Özdemir	Genel Müdür Yardımcısı	İzmir Teknoloji Geliştirme Bölgesi
6	Berk Yavru	Genel Müdür	Ankara Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi
7	Faruk İnaltekin	Genel Müdür	Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgesi
8	Ömer Şirinoğlu	Mali Müşavir	Gazi Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi

GRUP 2: YENİ DÜZENDE YATIRIMCI DÜNYASI

GRUP TEMSİLCİSİ:			Hüseyin Karslıoğlu - Sistem Global Danışmanlık – YKB / YMM
GRUP RAPORTÖR:			Pınar Yaktıyol – Sistem Global Danışmanlık – Kurumsal Finansman Uzm.
No	Adı - Soyadı	Unvanı	Kurum / Kuruluş
1	Dr. Hakan Yurdakul	Kurul Üyesi	Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu
2	Umut Genç	Genel Müdür	Eatron Technologies
3	Burak Dedeler	Genel Müdür Yardımcısı	TKYB Türkiye Kalkınma Fonu
4	Haluk Zontul	Kurucu Ortak	DCP
5	A. Murat Özgen	Genel Müdür	İş Girişim
6	Hulusi Berik	Genel Müdür	Keiretsu
7	Dr. Aylin Tümay	Genel Müdür	Antalya Organize Sanayi Bölgesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi
8	Prof. Dr. İlhan Küçükkaplan	Genel Müdür Yardımcısı	Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi
9	Ekrem Tekin	Genel Müdür	Gaziantep Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi
10	Nesrin Aydın	İş Geliştirme Genel Müdür Yrd.	Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi
11	Mehmet Yağcıoğlu	Koordinatör	Erciyes Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi

GRUP 3: İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKALARINDA DEĞİŞİM

GRUP TEMSİLCİSİ:			Ülkü Şengül - Sistem Global Danışmanlık Vergi Ve Danışmanlık Hizmetleri Başkan Yrd.
GRUP RAPORTÖR:			Sinem Yıldırım – Sistem Global Danışmanlık - Kıdemli Uzman / SMMM
No	Adı - Soyadı	Unvanı	Kurum / Kuruluş
1	Ayça Yıldırım	İnsan Kaynakları Müdürü	SDT Uzay ve Savunma Teknolojileri
2	İmran Gürakan	Girişimcilik, İş Birliği ve Teknoloji Transfer Birimi Müdürü	Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgesi
3	Okan Yamak	Girişimcilik, İş Birliği ve Teknoloji Transfer Birimi Uzman	Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgesi

GRUP 4: YENİ DÜNYADA MARKALAŞMA

GRUP TEMSİLCİSİ:			Erdem Kaya - Erdem Kaya Patent - Genel Müdür
GRUP RAPORTÖR:			Elif Metin – Sistem Global Danışmanlık – Denetim Uzmanı
No	Adı - Soyadı	Unvanı	Kurum / Kuruluş
1	Esin Aydın	Stratejik Planlama ve Satış Yöneticisi	EtcBase Yazılım
2	İbrahim Öztürk	Stratejik Planlama ve Pazarlama Direktörü	GTech
3	Sertaç Özinal	Yönetim Kurulu Üyesi	Turkish Bank
4	Dr. Buğra Çolak	Genel Müdür	Samsun Teknoloji Geliştirme Bölgesi
5	Prof. Dr. Serdal Terzi	Genel Müdür	Göller Bölgesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi
6	A. Sinan Kabakçı	Firma Kurucu Ortağı	ELMED Elektronik ve Medikal Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
7	Öğr. Gör. Saygın Uslu	Patent Ofisi Koordinatörü	İsparta Süleyman Demirel Üniversitesi
8	Özgür Özçelik	İş Geliştirme Direktörü	Teknopark İstanbul

GRUP 5: ULUSAL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİ

GRUP TEMSİLCİSİ:			Melek Evirgen - Sistem Global Teknoloji - Kıdemli Müdür
GRUP RAPORTÖR:			Emine Saltık – Sistem Global Danışmanlık – Satış ve Veri Analisti
No	Adı - Soyadı	Unvanı	Kurum / Kuruluş
1	Selen Babuccu	Ar-Ge Koordinasyon Uzmanı	Yapı Kredi Teknoloji
2	Kübra Koçyiğit	İş Geliştirme Uzmanı	SDT Uzun ve Savunma Teknolojileri
3	Dr. Elvin Dinler	Öğr. Üyesi / Eğitim ve Projeler Direktörü /Baş Editör	Trakya Üniversitesi Edirne Teknoloji Geliştirme Bölgesi
4	Ege Nasuhoğlu	Genel Müdür Yardımcısı	Collective Spark
5	Hakan Gedikli	Genel Müdür Yardımcısı	Ulutek Teknoloji Geliştirme Bölgesi
6	Hazal Yılmaz	Küme Koordinatörü	Gazi Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi
7	Tolga Bildirici	Direktör	GOSB Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi
8	Ayşe Demirel	TTO Müdürü	Ankara Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi

GRUP 6: İNOVASYON, AR-GE VE TASARIMDA YENİ YAKLAŞIMLAR

GRUP TEMSİLCİSİ:			Dr. Kazım Acatay - İnovaban - Genel Müdürü
GRUP RAPORTÖR:			Erdem Kılıç – İş Geliştirme ve Marka Yönetimi Kıdemli Uzm.
No	Adı - Soyadı	Unvanı	Kurum / Kuruluş
1	Bora Aksoy	Analiz ve Kalite Birim Yöneticisi	Kale Yazılım
2	Yaprak Küçükgül	Ar-Ge ve İnovasyon Kıdemli Danışman	İnova
3	Osman Özkoç	Genel Müdür Yardımcısı	Samsun Teknoloji Geliştirme Bölgesi
4	Öğr. Gör. M. Nesim Dikmen	Öğretim Görevlisi	Göller Bölgesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi
5	Prof. Dr. Erhan Akın	Genel Müdür	Fırat Teknoloji Geliştirme Bölgesi
6	Kayahan Dede	Genel Müdür	İzmir Bilim ve Teknoloji Parkı Teknoloji Geliştirme Bölgesi
7	Doç.Dr. Mehmet Sarıkanat	Genel Müdür	Ege Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi

ÇALIŞTAY MODERATÖR:	Dr. Umut Ekmekçi- Strateji ve İnovasyon Danışmanı / Open Innovation Institute Creative Hub
TEMSİLCİ:	Simge Merve - Sistem Global Danışmanlık - Kurumsal İletişim Kıdemli Uzmanı
RAPORTÖR:	Ferhunde Karataş – Sistem Global Danışmanlık – Raporlama Uzmanı

TREND HARİTALAMA YAKLAŞIMI

DR. UMUT EKMEKÇİ

Trend Haritası; değişimleri henüz tam olarak gerçekleşmeden, erken göstergeler ışığında öngörebilmek, değişimlere reaksiyon verme ya da şekil verme konusunda rakiplerden daha hazırlıklı olabilmek ve hızla harekete geçebilmek için kullanılan bir fikir üretim tekniğidir.

Değişim bazen daha az, bazen çok daha fazla hissedilir olur. Koşullar değişir ve bununla beraber fikirler, değerler, davranışlar, tercihler, ilişkiler, öncelikler de değişir. Değişimi görememenin, değişim dinamiklerini doğru okuyamamanın, yönünü anlayamamanın zararı ise yeni oluşan evrene hazırlıksız yakalanmaktan tüm mevcudiyetini yitirmeye kadar geniş bir spektrumda olabilir.

Değişim dinamiklerinin sistematik ve kapsamlı bir şekilde tespit edilmesi, birbirleriyle etkileşimlerinin ve toplumlara, sektörlere, kurumlara etkilerinin analiz edilebilmesi amaçlanır.

Çalışma üç aşamada gerçekleştirilir.

1. Aşamada, eğilimler (trendler) belli ana başlıklarda (Politik, Ekonomik, Sosyal, Teknolojik, Ekolojik, Hukuki vs. Trendler) ayrı ayrı tespit edilir. Eğilimleri tespit ederken uzman görüşlerinden, araştırma raporlarından, saha araştırmalarından, sayısal ve sözel verilerden faydalanılması,

"TREND HARİTALAMA", DEĞİŞİMİ DOĞRU ZAMANDA VE KAPSAMLI BİR ŞEKİLDE OKUYABİLMEK, DEĞİŞİMLE BERABER OLUŞAN FIRSATLARDAN FAYDALANABİLMEK VE TEHDİTLERDEN KORUNABİLMEK, BU AMAÇLA YENİLİKÇİ PROJELER, YARATICI FİKİRLER GELİŞTİRMEK İÇİN KULLANILAN BİR YÖNTEMDİR.

değerlendirmelerin daha kuvvetli temellere dayandırılması için özellikle önem taşımaktadır.

Eğilimlerin sebepleri, olası etkileri, etkili olması beklenen zaman süreci ve coğrafi kapsam belirtilmelidir.

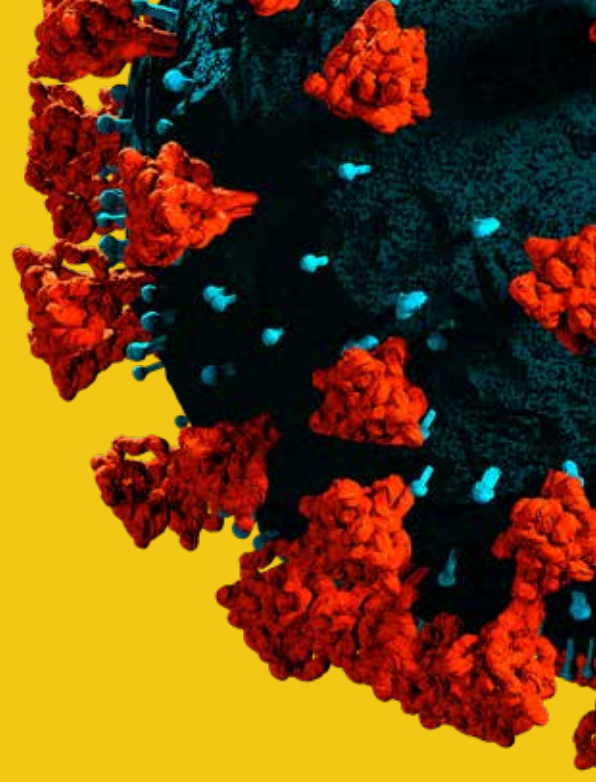
2. Aşamada, çalışmanın ölçeğine bağlı olarak her bir eğilimin farklı ülkelere, toplumlara, sektörler ya da kurumlara etkileri detaylı olarak tartışılır. Ortaya çıkabilecek fırsatların ve tehditlerin öngörülebilmesi amaçlanır.

3. Aşamada ise, söz konusu fırsatlardan azami seviyede faydalanabilmek ve tehditlerden korunabilmek için, benimsenmesi gereken stratejiler, cevaplanması gereken sorular, karşılanması gereken ihtiyaçlar, geliştirilmesi gereken projeler tanımlanır.

Oluşacak yeni düzende ne tür ihtiyaçlar ortaya çıkacak, bu ihtiyaçları ne tür ürünler / servisler karşılayabilecek, bu ürünleri geliştirebilmek için ne tür yetkinlikler geliştirilmeli gibi soruların cevaplarının bulunması amaçlanır.

BU TEKNİK,
YENİLİKÇİ FİKİR
ÜRETİMİ, STRATEJİK
PLANLAMA, DEĞİŞİM
YÖNETİMİ, PROJE
GELİŞTİRME,
TEKNOLOJİ YOL
HARİTASININ
OLUŞTURULMASI
GİBİ AMAÇLAR İÇİN
KULLANILABİLİR.

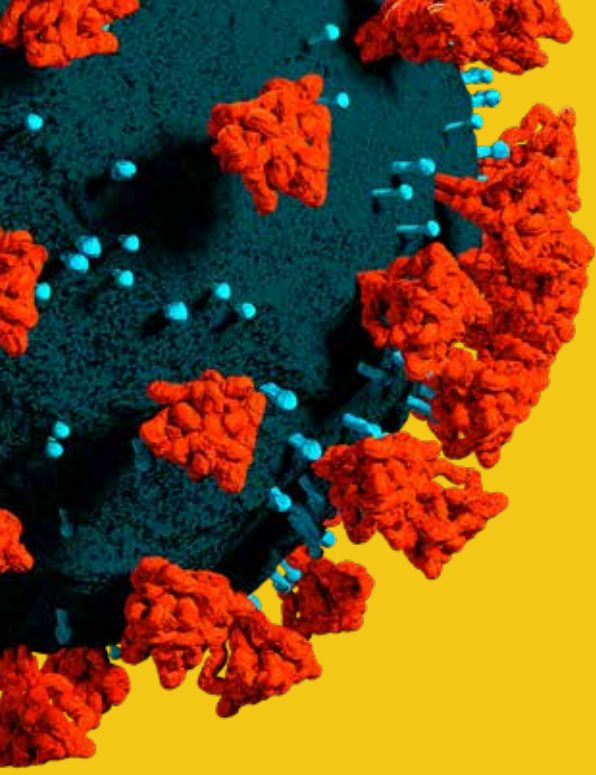
PANDEMİ SONRASI YAŞANAN GELİŞMELER VE OLASI ETKİLER

**SOSYAL
TRENDLER**

**EKONOMİ
TRENDLERİ**

CORR

**TEKNOLOJİ
TRENDLERİ**

**POLİTİKA
TRENDLERİ**

RON

**TEKNOPARKLARIN
DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ**

SOSYAL TRENDLER

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Stoklama Kültürü Yaygınlaşacak

- Olası yeni küresel krizlere önlem olarak, stoklama ve yüksek adetlerde satın alma alışkanlığı oluşacak.

Sağlıkta Çelişkiler Ortaya Çıkacak

- Sağlık okuryazarlığı artacak; bireyler sağlık araştırmalarına, haberlerine daha fazla erişim talebini gösterecek,
- İş - Sosyal Yaşam - Sağlık dengesine verilen önem artacak,
- Sağlıkta önleyici tedavi araştırmaları ve uygulamaları artacak,
- Sağlıkla ilgili aşırı hassasiyet, yeni sağlık problemleri (hareketsizlik, sosyal izolasyon, panik atak vs.) oluşmasına sebep olacak.

Hijyen Kültürü Değişecek

- Temizlik ve hijyen kültürü, alışkanlıkları, beklentileri değişecek,
- Temizlik ve hijyen malzemesi kullanımı artacak,
- Kişiler kurumlardan daha gelişmiş temizlik ve sağlık önlemleri bekleyecek.

Sosyalleşme Alışkanlıkları Değişecek

- Büyük toplulukların bir araya geldiği spor, sanat, eğlence, iş dünyasına yönelik etkinliklere katılım düşecek,
- Katılım koşulları, girişlerde sağlık taramaları, ek hijyen uygulamaları gibi önlemler artacak,
- Evlerde ve küçük grupların katılımıyla düzenlenen etkinlikler artacak.

Tüketim Alışkanlıkları Değişecek

- Öncelikli ihtiyaçlara (sağlık malzemesi, temel gıda, sağlıklı gıda, ev-ofis ekipmanları vs.) olan talep artarken, düşecek alım gücünün etkisiyle lüks kategorisindeki ve yüksek yatırım gerektiren ürünlerin tüketimi azalacak,
- Turizm, şehirlerarası ve uluslararası ulaşım, restaurant-cafe, etkinlik faaliyetlerine olan talep daralacak,
- AVM ve kalabalık mağazalar yerine, online alışveriş tercih edilecek.
- Sadeleşme eğilimi artacak.

Özel Alan,

Mahremiyet Konuları Önem Kazanacak

- Fiziksel mesafeler büyüyecek, kişiler arası ilişkilerde şüphecilik artacak,
- Kişilerin özel alanlarını oluşturma – koruma hassasiyetleri artacak,
- Kişisel verilerin sağlık tedbirleri gerekçesiyle kullanımı artarken, mahremiyetin ihlali vakaları yaygınlaşacak,

Çalışma Kapsamında Kullanılan Trend Haritaları, OII Open Innovation Institute

Eğitimde Çevrim içi ve Dijital Platformların ve İçeriklerin Payı Büyüyecek

- Hem akademik hem de kurumsal eğitimlerde, online platformlara ve içeriklere olan ilgi artacak, geleneksel eğitimle birbirini destekleyici olarak kullanım alanları genişleyecek,
- Eğitimde 2020 yılında kaybedilen zaman, online ek içeriklerle telafi edilecek,
- Mekan bağımsız eğitim ve öğrenme kültürü yaygınlaşacak.

Aile İlişkileri Değişecek,

- Aile büyükleriyle fiziksel etkileşim azalırken, iletişim teknolojilerinin kullanımı artacak,
- Evlerin mekânsal kullanımı, aile içindeki paylaşımı değişecek,
- Aile üyeleri arasında anlaşmazlıklar ve boşanma oranları artacak.

Kurumlardan Beklentiler Değişecek

- Kurumların insana verdikleri öncelik ve değer, önemli bir tercih sebebi olacak.
- Şirketlerden - kurumlardan sosyal sorumluluk beklentisi artacak.
- Kurumların paydaşlarıyla dürüst – samimi ve aksiyon temelli iletişiminin önemi artacak.

Toplumsal İşbirlikleri Zorunlu Hale Gelecek

- Ortak küresel ve insani problemler etrafında, sosyal kutuplaşmalar azalacak ve işbirliği kültürü zorunlu hale gelecek.

İletişimde Özgün İçerik Talebi, Üretimi ve Tüketimi Artacak

- İçerik üreticisi bireylerin sayısı artacak, sosyal medya kanallarının hem içerik üretiminde hem de tüketiminde payı büyüyecek,
- Online ve bağımsız medya ve vatandaş gazeteciliğinin önemi artacak,
- Yalan - Yanlış bilgi akışındaki artışa paralel olarak, "doğrulama" ihtiyacı artacak,.

Ekolojik Farkındalık Artacak, Ama...

- Yaşanan doğal felaketler ve salgınlar sonucunda, özellikle genç kuşaklarda ekolojik farkındalık daha da artacak.
- Geri dönüşüm (Recycle), ileri dönüşüm (Upcycle) ve üretim kültürü gelişmeye başlayacak,
- Vejeteryan – vegan kültürü yaygınlaşacak.
- Temizlik amaçlı kimyasal tüketimi, paketlenme amaçlı plastik tüketimi, temiz gıda amaçlı endüstriyel gıda tüketimi artacak.

EKONOMİ TRENDLERİ

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Sektörlerin Önem Sırası Değişecek

- Belli sektörlerde talep artarken, belli sektörlerde de talep daralacak.

Yenilikçi Çalışma Alanları Daha Çok Kullanılacak

- Mekan bağımsız çalışanların sayısı artacak,
- Dijital – çoklu toplantılar, toplu etkinlikleri büyük ölçüde ikame eder hale gelecek,
- Steril çalışma alanlarına talep artacak,
- Yenilikçi ofis tasarımlarının yaygınlaşacak

Kritik Yetenekler

- Dijital işletim yönetimi, küresel alanlar, ihtiyaçlar
- İçerik üretimi, önemi

Küresel, Bölgesel ve Ulusal Ekonomideki Belirsizlikler Derinleşecek

- Küresel tedarik zincirinde belirsizlikler artacak,
- Salgının etkileri ne zaman ortadan kalkacak?
- Bir sonraki salgın ne zaman?

Durgunluk, Gerileme, Enflasyon Artışı

- Ulusal ekonomilerde 2020 boyunca daralma yaşanacak, ya da büyüme hızı düşecek. Enflasyon artacak.

Tasarruf ve Küçülme Eğilimi Yaygınlaşacak

- Kullanıcıların alım güçlerinde, önceliklerinde, beklenti ve tercihlerindeki değişimler yaşanacak, küçülme ve tasarruf eğilimi artacak,
- Dönüştürme, kendin-yap, üretme, eğilimleri artacak.

İşsizlik Patlaması Yaşanacak

- Öncelikle kayıtsız çalışan işçilerin, daha sonra da doğrudan etkilenecek sektörlerdeki kayıtlı işçilerin (fabrika çalışanları ve ofis çalışanları) işlerini kaybetme riski artacak,
- Yeni istihdam süreçlerinin ertelenecek, iş bulma süreleri uzayacak ve işsiz ordusu hızla büyüyecek,
- Farklı ülkelerde ekonomi temelli halk ayaklanmaları riski oluşacak.

Borçlanmalar, İflaslar, Satın Alınmalar Artacak

- Borçlanan, borcunu ödeyemeyip iflas eden, değeri düşerek dev şirketler tarafından satın alınan KOBİ'lerin sayısı artacak.

Kurumların İnsan Önemini Arttıracak

- Kurumların insanı değişim, dönüşüm çalışmalarının, müşteri nezdinde

Yetkinlikler Değişecek

İletişim, belirsizlik
ni, senaryo analizi,
kriz yönetimi gibi
da yeni yetkinlik
arı ortaya çıkacak,
retimi ve iletişiminin
ve değeri artacak.

Kurumların İş Modellerinde Radikal Değişimler Yaşanabilecek

- Şirketlerin ortaya çıkacak olan yeni ve öncelikli ihtiyaçlara uygun olarak faaliyet alanlarını, ürünlerini, hizmetlerini, iş modellerini yenilemeleri gerekecek.

Tutumlu İnovasyon Yaklaşımı Rağbet Görecek

- Kaynakların etkin kullanımına, tasarrufa, dönüşüme, işbirliğine ve veriye dayalı, düşük maliyetli yenilik uygulamalarının önemi artacak.

Veri ve Bilgi Ekonomisinin Önemi Artacak

- Bireylere ilişkin tüm verilerin artan önemi,
- Veri üretimi, iletimi, analizi için gelişen farklı kanallar ve yöntemlerin önemi,
- Veri gizliliği ve mahremiyet konularının artan önemi artacak.

Girişimcilik Ekosistemi Dönüşecek

- Risk ve belirsizlik artışı, yatırımların ve girişimlerin belli ihtiyaçlara yönelik olarak konsolide olmasına sebep olacak.

Dijital Dönüşüm Daha Büyük Gereklilik Haline Gelecek

- Uzaktan çalışmayı mümkün kılacak dijital altyapı ve dönüşüm yatırımları artacak,
- Sanayide ve hizmet sektöründe robot, bulut teknolojileri, VR, AR gibi teknolojilerin kullanımı artacak,
- Sanayi ve hizmet sektöründe “insansızlaşma” eğilimi artacak ve istihdamın daralacak.

Odaklı Dönüşümü

i değerleri odağına alan
n, yenilenme, yenileme
m çalışanlar hem de
de önemi artacak.

Ekonominin Ekoloji Boyutu Önem Kazanacak

- Ülkeler ve kurumlar üzerinde toplumun ekolojik temelli beklentileri artacak,
- Şehirlerde tarım uygulamaları, akıllı ve ekolojik şehirler yatırımları artacak.

Salgın Süresince ve Kısa Dönemde Olumlu Etkilenmesi Beklenen Bazı Sektörler

- Temizlik Malzemeleri,
- Sağlık Malzemeleri,
- Biyokimya Endüstrisi,
- Çevre Hizmetleri
- Koruyucu Maske, Tulum ve Elbiseler,
- Eczaneler, İlaç Sektörü,
- Laboratuvarlar,
- Süpermarketler,
- Lojistik,
- Ev-Ofis Teknolojileri,
- Notebook, Bilgisayar Aksesuarları,
- Ev Elektroniği,
- Ev Spor Aletleri,
- Hobi Malzemeleri,
- Tarım,
- Konserve ve Paket Gıda,
- E-danışmanlık Sektörü,
- Hukuk, Finans Danışmanlığı,
- Psikolojik Danışmanlık,
- Sağlık Sigortası,
- Çoklu Toplantı Uygulamaları,
- Sosyal Medya Uygulamaları,
- Uzaktan Eğitim,
- Online Video Portalları,
- Oyun Endüstrisi (Dijital Oyunlar Ve Board Oyunları),

- Halı
etk
sek
güc
tale
top
küç
an
sat
ett
küç
kap
- Halı
etk
sek
ted
son
dön
ve
ven
ta
kar
top
gire

len olumlu
ilenmekte olan
törler, müşteri alım
cünün azalması,
ebin daralması ve
lam pazarın
çülmesi sonucunda, şu
artmakta olan
şlarını devam
iremeyebilir ve yılı
çülmeyle de
atabilir.

len olumsuz
ilenmekte olan
törler, pandemi
birlerinin azalması
nrasında gerekli
nüşümleri sağlayabilir
müşterilerine güven
ebilirlerse, bastırılmak
olan ihtiyaçları
şlayabilir ve hızı bir
arlanma sürecine
ebilirler.

Salgın Süresince Kısa Dönemde Olumsuz Etkilenmesi Beklenen Bazı Sektörler

- Sağlık Hizmetleri,
- Turizm,
- Şehir İçi, Şehirlerarası, Uluslararası Yolcu Taşımacılığı,
- Cafe – Restaurantlar, Catering Sektörü,
- Avm’ler – Mağazacılık,
- Moda Endüstrisi,
- Eğlence Ve Etkinlik Sektörü, (Spor, Sanat, Kongre, Konferans, Fuarçılık, Sinema Ve Tiyatrolar vs.)
- İnşaat,
- Mobilya,
- Beyaz Eşya,
- Cep Telefonu,
- Otomotiv (Ana Sanayi ve Parça Tedariği),
- Lojistik,
- Bankacılık,
- Akaryakıt,
- Kuaförler, Güzellik Salonları, Düğün Salonları, Fitness Salonları,
- Paylaşım ve Kiralama Hizmetleri.

POLİTİKA TRENDLERİ

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Sağlık, Ekonomi ve Eğitim Öncelikli İhtiyaçlar

- Pandemi süresince ve sonrasında Sağlık, Ekonomi ve Eğitim politikalarının ve altyapılarının önemi daha da artacak.
- Evrensel minimum gelir kavramıyla ilgili tartışmalar artacak.

Uluslararası Siyasette Kutuplaşmalar Artıyor

- AB içinde, üye ülkelere arasında dayanışma testi,
- Salgın sonrasında göçler, göçmenlik ve mülteci p daha da büyüyecek,
- Göç alan ülkelere ekonomik problemlere paralel sosyal çatışmalar, ırkçılık, neo-milliyetçilik de artıyor.
- Küresel terör ve biyolojik silah tehditleri daha çok konuşulmaya başlanacak.

Hükümetler Güven Testinden Gececek

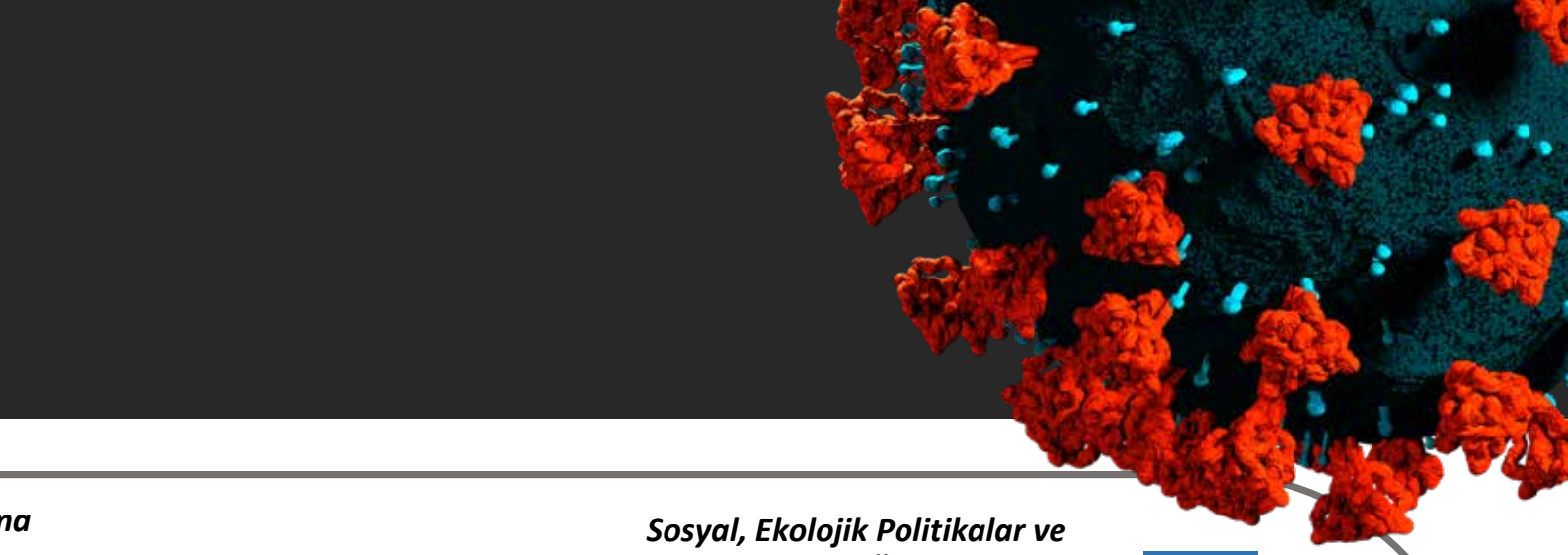
- Hükümetlerin küresel ve ulusal kriz yönetimi, kaynak yönetimi, sağlık altyapısı, finansman altyapısı gibi konulardaki politikaları ve uygulamaları, kamuoyu nezdinde güven testinden geçecek,
- Kriz sürecini iyi yöneten politikacılara duyulan güven artarken, bu süreçte yetersiz kalan politikacıların yıldızı sönecek.
- Kriz sürecini iyi yönetememesi ve kamuoyu güvenini yitirmesi durumunda, farklı ülkelerdeki hükümetlerin siyasi ortakları oy kaybı yaşayacak.

Ulusal Acil Eylem Planları Sorgulanacak

- Küresel krizlerin yönetimi için ulusal politikaların, eylem planlarının ve acil durum bütçelerinin kullanımı önem kazanacak.

Politik Ekonomide Kutuplaşmalar Artacak

- Ulusal ekonomilerdeki küçülmelerin telafisi amacıyla ABD-Çin arasındaki ticaret savaşları derinleşecek,
- Ülkeler arasındaki kişi başına düşen GSMH farklılıkları daha da artacak,
- Artacak işsizliğe bağlı olarak farklı sosyoekonomik gruplar arasında gelir adaletsizliği artacak,
- Gelir adaletsizliğinin azaltılmasına yönelik ulusal politikalar daha büyük önem kazanacak.

na

problemi

el olarak
acak,
k

Yerlileştirme - Millileştirme Politikaları Hız Kazanacak

- Özellikle sağlık, enerji, savunma, gıda gibi teknoloji alanlarında dışa bağımlılığı azaltmaya yönelik destekler artacak,
- Yerlileşmeye yönelik Ar-Ge, inovasyon ve tasarım çalışmalarına verilen ulusal destekler artacak,
- Yerlileşmeye yönelik kurumlararası ulusal teknoloji işbirliği platformları farklı sektörel alanlarda yaygınlaştırılacak.

Sosyal, Ekolojik Politikalar ve Sivil Toplumun Önemi Artacak

- Siyaset dünyasında çevrecilerin gücü artacak,
- Ekolojik yatırımlar konusunda uluslararası fonlar ve destekler artacak,
- Ekolojik kent politikaları önem kazanacak,
- Sivil toplumun özellikle çevre politikalarında gücü artacak.

Milli Çıkarlar ve Beklentiler

- Kurumlardan, ulusal politikalara ve ihtiyaçlara uygun olarak hizmet vermeleri yönünde kamu yönetiminin talebi ve baskısı artacak.

Siber Güvenlik Politikaları ve Hukuku Daha da Kritik Hale Gelecek

- Bireylere ilişkin verilerin ulusal güvenlik amacıyla kullanımının önünü açan uygulamalar yaygınlaşacak,
- Bireylere, kurumlara ve kamu yönetimine yönelik siber tehditler ve saldırılar yaygınlaşacak ve yeni olası küresel kriz riskleri yaratacak,
- Her türlü kurum ve birey için siber güvenlik önem kazanacak.

Küresel Sorunlara Küresel Çözüm Geliştirme İhtiyacı Artacak

- Bilim ve teknolojiye küresel işbirliklerine olan ihtiyaç artacak,
- Toplumun farklı kesimlerinde küresel işbirliği platformları artacak,
- Küresel krizlerle mücadelede hükümetlerin sadece bölgesel değil, küresel ölçekte işbirliği yapmaları zorunlu hale gelecek.

Ev – Ofis Teknolojilerinin Kullanımı Yaygınlaşacak

- Ev-ofis ve mekandan bağımsız çalışmayı mümkün kılacak teknolojilerin (bilgisayar, bilgisayar aksesuarları, ses ve görüntü teknolojileri vs.) kullanımı artacak ve yaygınlaşacak.

Kapasite ve Performans İhtiyacı Artacak

- Kuantum - Süper Bilgisayarlar ile daha yüksek hacimli işlemlerin, daha hızlı yapılabilmesi, özellikle sağlık, güvenlik gibi sektörlerde zorunlu hale gelecek,
- Mekandan bağımsız çalışanların sayısının artmasıyla beraber, Internet bağlantı hızının artışı, altyapısının kuvvetlendirilmesi ve maliyetinin düşmesine yönelik talep artacak.

Mikro Üretimin Kullanımı Yaygınlaşacak

- Mikro üretimin özellikle kriz zamanlarındaki önemi ve kullanımı artacak, farklı sektörlerde yaygınlaşacak.

Siber Güvenliğin Önemi Artacak

- Küresel, bölgesel ve ulusal seviyede siber saldırılarla beraber, sadece kurumsal ya da kişisel bilgiler değil, Internet'e bağlı tüm ev cihazlarının, akıllı ev araçlarının, kent yönetimlerinin, enerji sistemlerinin üzerinden gerçekleştirilen tüm işlemlerin, artan siber saldırı tehdidine açık hale gelmesi konusunun önemini arttıracak,
- Dijital ve çevrimiçi toplantı yazılımlarındaki güvenlik açıkları kurumlar açısından önemli bir siber tehdit olarak ortaya çıkacak.

Robot Teknolojilerine İlgi Daha da Artacak

- Robotlar, yapay zeka gibi otomasyon teknolojilerinin üretimde ve fabrikalarda kullanımı yaygınlaşacak,
- İnsansı robotların, iş dünyasında ve özellikle servis sektöründe kullanımına yönelik talep artacak,
- Robotların evlerde ve günlük yaşamda kullanımı yaygınlaşacak.
- Robotların özellikle toplumsal felaketlerde (deprem, yangın vs.) ve krizlerde kullanımı (arama, kurtarma, evlere servis vs.) yaygınlaşacak.

aldırılarının artışıyla
sayarların değil,
lerin, otonom
lerinin, bulut
mobil cihazların vs.
si siber güvenlik
güvenlik açıkları,
oluşturacak.

Büyük Verinin Kullanım Alanları Yaygınlaşacak

- Küresel krizlerin yönetimi, salgınlara yönelik önleyici tedbirlerin alınması, ulusal güvenlikle ilgili bireyler ve bireyler arası etkileşimin analizi gibi konularda veri kullanımının ve veri analitiğinin önemi artacak,
- Veri hacminde, kaynağında, çeşitliliğinde ve derinliğindeki artış devam edecek,
- Veri Analitiği alanında yetişmiş insan kaynağının / kurumsal yetkinliklerin önemi artacak.

Yüz Tanıma Teknolojilerinin Kullanım Alanları Genişleyecek

- Yüz tanıma sistemlerinin ulusal güvenlik, üretim ve hizmet sektöründe kullanımı yaygınlaşacak.

Sağlık Teknolojilerine Bütçe Artışı

- Sağlık teknolojilerine aktarılan ulusal bütçeler ve uluslararası araştırma fonları arttırılacak.

Nano ve Mikro Teknolojilerin Sağlıkta Kullanımı Yaygınlaşacak

- Nano ve mikro boyutta teknolojilerin sağlık ve hijyen ürünlerinde kullanımı yaygınlaşacak.

Teknoloji Firmaları Yeni Alanlara Esneyecek

Teknoloji firmalarının faaliyet alanları ve ürün portföyleri, yeni kullanım alanlarına doğru esneyecek.

Ev Tipi Sağlık Teknolojilerine Talep Artacak

- Evlerde kullanılmak üzere sağlık kitleri ve sağlıklı yaşam teknolojilerinin kullanıma yönelik talep ve ihtiyaç artacak.

itute Creative Hub ve Dr. Umut Ekmekçi tarafından hazırlanmıştır.

5 - AT

İŞ DÜNYASINA ETKİ EDECEK 5 ANA TREND

1

Küresel Belirsizlik

- Tüketicilerde güvensizlik ve tasarruf eğilimlerinin artışı.
- *Kurumsal yatırımların ertelenmesi, bütçelerin kısılması.*
- Ekonomide kırılma artışı, piyasalarda dalgalanmalar.
- *Ulusal / uluslararası siyasette belirsizlikler ve değişimler.*
- Sağlık riskleri, tedavi yöntemleri ve süreleri konusundaki belirsizlikler.
- *Üretim, tedarik zinciri ve lojistik süreçlerdeki belirsizlikler.*
- Kriz sonrasında olası uluslararası gerginlikler ve ticaret kısıtlarının oluşması.

3

Agresif Rekabet

- Küçülen pazarlarda hayatta kalabilme mücadelesi.
- *Rakiplerin daha görünür ve farklı olabilme çabası,*
- Değişen müşteri ihtiyaçları, beklentileri ve tercihleri.
- *Yenilenmenin, değişim ve dönüşümün artan aciliyeti.*
- Artan işbirliği ihtiyacı.
- *Satın almalar / birleşmeler.*

2

Küçülme

- Tasarruf eğiliminin artışı.
- *Tüketimin öncelikli ihtiyaçlarda yoğunlaşması.*
- Belli sektörlerde satışlarda ve cirolarda azalma.
- *İflaslarda artış ve toplam işletme sayısında azalma.*
- İşten çıkartmaların artması / istihdamın azalması.
- *Alım gücünün düşmesi.*

4

Sosyal Mesafe Artışı

- Sağlık ve hijyen konusunda artan duyarlılık.
- *Özel alan, sosyal mesafe konusundaki hassasiyetin artması.*
- Fiziksel mesafelerin kontrol edilebileceği mekansal düzenleme ihtiyaçları.
- *Fiziksel ve toplu etkinliklere katılımı ve mekanlarda bulunmada güvensizlik ve azalma.*
- Kurumlardan, ürün, hizmet ve süreçleriyle ilgili sağlık ve hijyen tedbirleri konusunda artan beklentiler.
- *Uzaktan iletişim kurabilme ihtiyacının artışı.*

5

Sosyal Mesafe Artışı

- Ofis, ulaşım gibi maliyetlerden tasarruf etme eğilimi.
- *Evden çalışma yetkinliklerinin ve alışkanlıklarının gelişimi.*
- Uzaktan çalışma, ev-ofis gibi uygulamaların yaygınlaşması.
- *Eğitimin kısmi olarak online-eğitim ile destekleneceği modellerin yaygınlaşması.*
- Uzaktan çalışmayı mümkün kılacak teknoloji altyapısına ihtiyacın artışı.
- *İş yaşamının siber saldırılara daha açık hale gelmesi, siber güvenliğin artan önemi.*
- Uzaktan çalışanların verimini ve motivasyonunu yüksek tutabilme ihtiyacı.
- *Kurumlardan sosyal ve etik duruş beklentisinin artması.*
- Kurumlardan milli çıkarlara uygun davranma beklentisinin artması.
- *Dışa bağımlılığı azaltacak yerli teknolojileri geliştirmenin öneminin artması.*

**İŞ DÜNYASI İÇİN ARTIK HİÇBİR ŞEY ESKİSİ GİBİ OLMAYACAK
VE YENİ TRENDLER GELECEĞİ ŞEKİLLENDİRECEK.**

ÇALIŞTAY NOTLARI

ÇALIŞTAY NOTLARI
6 ANA KATEGORİDE
DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

**Mevzuatlar ve
Düzenlemeler**

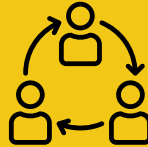
**Yatırımcı
Dünyası**

**İnsan
Kaynakları
Politikaları**

Markalaşma

İş Birlikleri

**İnovasyon,
Ar-Ge ve
Tasarım**

200 'DEN FAZLA KATILIMCI NOTLARI
DEĞERLENDİRİLEREK BU RAPOR HAZIRLANMIŞTIR.

1: MEVZUATLAR VE DÜZENLEMELER

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Zorluklar

Problem: Bu dönemde çalışanları ofise gelmeye zorlamanın, nitelikli iş gücü kaybına sebep olması.

4691 sayılı Kanunda yer alan teşviklerin süresinin 2023 sonunda dolması.

İstisnadan yararlanma koşulları (özellikle DGS konusunda) firmaların süreci yönetmekte zorlanması

Kazanımlar

Teknolojiye adaptasyon sürecimizin hızlanması - Dijital dönüşüm süreçleri ile ilgili hızlı yol alınması. Uzaktan çalışmaya hızla uyum sağlanması.

Online çalışma sistemlerine yönelik altyapı çalışmalarının tamamlanması.

Yolda geçen atıl sürelerin işe dönüşmesi.

Tüm iletişim kanalları açısından (personelle, müşterilerle, işbirliği vb) verimli bir noktaya gelinmesi.

Toplantıların daha kolay organize edilebilir ve verimli hale gelmesi

Mutfağa dönüş ve toparlanma süreci için zaman yaratılabilmiş olması.

Yazılım şirketlerinin ön plana çıkması, halka arz süreçlerinin ivme kazanması, yerli ve yabancı sermaye yatırımcılarına satış, girişim sermayesi oluşumlarının artması.

Bilime, teknolojiye yapılan yatırımların doğruluğunun ve öneminin görülmesi.

Covid-19 'un getirdiği sorunlara özellikle Teknopark firmalarından çözüm üretilmesi ve bu sayede Teknoparkların varlığının öneminin anlaşılmasına katkı sağlanmış olması.

Teknoloji firmaları için yeni ürün fırsatları doğması.

- Dışarda geçen sürelerin mevzuata kalıcı bir şekilde işlenmesi, iyileştirmelerin yapılması, DGS 'nin proje onay aşamasında kabul olunması ve süreçte tekrar onay mekanizmasının olmaması,
- %50 ve üzerinde uzaktan çalışma sisteminin en azından yıl sonuna kadar uzatılması, bunun hızlıca duyurulması ve bu konudaki desteklerin artırılması,
- Yönetici şirkete sunulması gereken verilerin fiziksel ortamdan arındırılıp, dijital ortama taşınması,
- Projelerin ve süreçlerin takip ve kontrolü noktasında yönetici şirketlerin daha aktif ve etkili olması için mevzuatın uyarlanması,
- Teknopark şirketlerine yatırım yapanlara tanınan istisnaların genişletilip, kolay anlaşılır ve uygulanabilir hale getirilmesi,
- Teknoparklarda üretilen projelere sağlanan yatırım teşvik imkanlarının artarak devam ettirilmesi,
- Mevzuat ve kurumlar arası koordinasyon sağlanıp, aynı bakış açısı ve vizyonla hareket etmelerinin sağlanması,
- Destek ve teşvik mekanizmalarının işletilmesi noktasında bürokrasinin azaltılması,
- Kamunun girişimci firmalarının ürünlerinin riskini paylaşması ve bu ürünlere müşteri olması,
- Yeni düzenlemeler sonucu projelerin müşteriye fatura edilmesi sürecinin ticarileşme sürecini sekteye uğratması nedeniyle, özellikle bu dönemde mevzuatta esneklik sağlanması,
- Teknoparklar arası geçişte proje değerlendirme süreçlerinin tekrar edilmemesine yönelik düzenlemeler yapılması,
- Teknoparkta tamamlandığı halde Teknopark dışına çıkıldığı durumda satışa dönüşen projelerin 4691 sayılı kanun kapsamındaki istisnalardan faydalanabilmesinin sağlanması,
- DMO'nun Teknokatalog uygulamasının daha etkin hale getirilmesi,

2: YATIRIMCI DÜNYASI (1)

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Zorluklar

Sermayeye erişim ve mekanizma eksikliği.

Sermayenin üretim yerine tasarrufta kullanılması. Sermayeden beklenen üretime katkı etkisinin alınamaması. Gelecek dönemde dünya genelinde para ve hareketlilik artarken, iyi niyetin ötesinde çabalara girmeli ve mekanizmadaki eksiklikler giderilmeli.

Firmaların ve teknoparkların “menülerini” (kendini, ürününü ve pazarlarını) anlatmasının yetersiz kalması.

Deep Tech esaslı projelerin yetersiz kalması.

VC, PE ve fonların yatırım büyüklüklerinin firmaları her aşamada desteklemek ve globalleştirmek adına yetersiz kalması. Özellikle teknoloji firmalarının daha büyük fonlara ihtiyacı olması. Ve en önemlisi; DOĞRU kaynakların DOĞRU PROJELERE; DOĞRU MİKTARLARDA AKTARILMASI.

Proje dışında; firmaların değerlendirme, raporlama, mali ve hukuksal altyapılarında büyük eksiklikler ve ciddi sıkıntılar bulunması.

Kazanımlar

Yeni dönemde fiziki yakınlığın eskisi kadar kritik ve önemli olmadığı, yatırımcıların sınırlara ve uzaklığa bağlı olmadan düşünebilme ve yatırım yapabilme kasları artacağı için teknoparklarımızdaki firmaların yeni dönemde global yatırımcılarla bir araya gelmesinin çok daha yoğun olabilmesi.

Yeni dönemde ülkelerin kendi kendine yetebilmesi ve buna bağlı olarak lokal pazarların öneminin artmasının kaçınılmaz olması. Kamu başta olmak üzere Türkiye pazarındaki alıcılar açısından Türkiye’deki Teknokent firmalarının daha çok tercih edilmesi; “globalleşme” alanında fırsat alanı oluşması.

Tarımsal alan için fırsatlar doğması. Ülkemizde tarımsal teknolojiler istediğimiz seviyede olmamakla birlikte tarımsal üretim alt yapısının halen varlığı ve geçmişimizden gelen tarım toplumu kaslarının Teknopark firmaları ile birleştğinde yeni dönemdeki yatırımlar açısından önemli bir fırsat oluşturması.

Melek Ağı toplantılarına normal şartlarda fiziki toplantıların ertelenme vs. sorunları olduğu için yatırımlar geç sonuçlanabiliyordu fakat Pandemi dönemi ile online toplantılar verimlilik sağlayarak yatırımların görüşülmesine ve sonuçlandırılmasına ortam hazırlaması.

Geleneksel ekonomiden teknolojik ekonomiye geçilme farkındalığının artmış olması, dolayısıyla teknopark firmalarının yatırımcıların daha göz seviyesine gelmiş olması.

Şirket değerlemelerinin konjonktüre bağlı düşerek makul seviyeye gelmeleri yatırımcılar için yatırım fırsatlarını artıracak olması.

Yatırımcıların portföy sepetine yönelmesinin yatırımları artırması.

- TGB’de yer alan firmaların yatırımcı süreçlerine hazırlanmaları konusu ciddi anlamda geliştirilmelidir. Firmaların tanıtım dokümanları ve değer önerileri net hale getirilmelidir. Firmalar; ürün anlatımı ve detayları, pazar/rakip analizi, exit stratejisi ile birlikte bütünsel ve net bir değer önerisi ile yatırımcılara gitmelidir. Teknokentler organizasyon odaklı çalışmalı ve bu konularda çözüm ortakları ile firmalara ilk günden itibaren destek olmalı ve yol göstermelidir. Buradan hareketle Teknoparkların yetkin çözüm ortakları ile çalışma kaskaları geliştirilmelidir.
- Firmalar kamu teşvik ve destekleri dışında da direkt olarak pazara ve müşteriye erişebilmeyi öncelikli olarak planlamalı; teşvik, desteklerin uyuşturucu etkisine kapılmayacak şekilde doğru zamanda doğru teşvik destek yol haritası ve uygulaması konusunu profesyonel bir bakış açısı ile yönetmelilerdir.
- SPK nezdindeki tebliğ ve mevzuat değişikliklerinin; yatırımların önünü açacak şekilde ivedilik içinde çıkması gerekmektedir. Şirketlerimizin yurtdışına çıkışındaki fonlama problemleri ve yurtdışından şirketlerimize fon ve yatırım gelmesi konusundaki mevzuat engelleri bir an önce aşılmalıdır. (GSYF mevzuatında beklenen değişiklikler, hisseye dönüşebilir tahvil, mezzanine vb.)
- BES sistemi geliştirilmeli ve daha önemlisi BES sisteminden GSYF’lere aktarılabilecek paylar genişletilmeli ve doğru teknolojilere yatırım hızlandırılmalıdır.
- Yatırım Kanunları ve Mevzuatlarının dünya standartları ile uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.
- Dünya finans merkezleri ile (ABD, Londra, Almanya) Teknoparklar (Türkiye’deki tüm TGB’leri kapsayan tek bir yapı) iş birliği geliştirmelidir. Bu noktalarda TGB’leri anlatacak temsilciler olmalıdır. Böylece sermayenin çok olduğu ve yatırım arayışında olan fonlarla ülkemiz Teknoparklarındaki firmalar arasında sürdürülebilir ilişkiler geliştirilebilir. Bu konuda yetkin özel sektör firmalarının Globalleşme Ajansı şeklinde ara yüz olarak yapılanmaları desteklenmelidir.
- Melek Yatırımcılık ile ilgili vergi avantajı konularında farkındalık artırılmalı ve geliştirilmelidir. Örneğin; vergi istisnalarının uygulanma biçimi çok daha basitleştirilmeli, ücretlere ait gelir vergilerine de uygulanmak üzere genişletilmelidir.

2: YATIRIMCI DÜNYASI (2)

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Zorluklar

Firmaların çıkış (Exit) stratejilerinin olmamasının yatırımcılar açısından sorun oluşturması.

Teknoparklar - Girişim Sermayeleri ilişkilerinin yetersiz kalması.

Teşviklerin eksikliği ve şirket değerlerinin erken aşamada yüksek olması sebebiyle, bunun yatırımcıda olumsuz bir algı oluşturması.

Teşviklerin yatırımcıları teorik olarak değil; pratik olarak heveslendirmesinin ve farkındalık oluşturmasının gerekliliği.

Kamunun sektörlere yatırım yapılması için çekici güç oluşturması gerekliliği.

İş birliklerinin lokal bazda yetersiz, global bazda ise yok denecek kadar az olması.

Firmaların yatırım süreçlerini bilmemeleri.

Firmaların, özellikle fon ve yatırımcıların başarısızlığı ve batmayı kabullenmemeleri.

Kazanımlar

Gençler ve genç girişimcilerin çalışması, yaratıcı fikirleri, dünya ile entegre olmaları VC'ler ile birleştiklerinde fırsat alanı doğacak olması. Gençlerin dışarıya dönük olmasıyla birlikte yerel ve yurtdışı fonlarla firmaları global pazarlara açmak için fırsatların artması.

Sermaye/Para bolluğunun artışının ülkemize de fon girişi sağlaması. Ve burada etkin ve doğru kanalların geliştirilmesi ve gelen fonların doğru ve stratejik firmalarla buluşturulabilmesi.

Pandemi döneminde ve değişen dünyada yeni konuların daha çok cazibe merkezi olması. Türkiye'deki genç girişimcilerin yeni alanlara girme konusundaki hevesli tutumları ile Türkiye'yi kapsam dışında tutan yatırımcıların tekrar kapsam alanımıza girebilmeleri.

Covid-19 ile gelen iş yapış şekillerinin değişmesi ile yeni ürün/hizmet/servis geliştirilmesi konusunda büyük fırsatlar oluşması.

Covid-19 sürecinde öğrenilenler ile birlikte globalleşme ve dijitalleşmenin hızlanması sayesinde firmaların dönüşümlerine başlamış olup başlayamayanların ise iş birlikleri ile başlayabilme fırsatına sahip olacak olması.

Tarım, sağlık ve savunma alanlarında ülkelerin kendilerine yetiyor olması gerekliliğinin bu sektörlerde fırsat alanı yaratmış olması.

Bölgesel bazda sektörel fırsatların doğması. Özellikle Akdeniz Bölgesi'nde tarım alanında gelişim alanlarının oluşturulabilmesi.

Covid-19'un firmaları birleşmeye itmesi ve bunun pozitif sonuçlar doğurması. Özellikle birleşmeler ile KOBİ'lerin sermaye yetersizliğinin giderilmesi, ürün çeşitliliğinin ve tamamlanabilirliğin oluşması insan kaynağı ve entelektüel birikimlerin güçlenmesini sağlayacağı için yeni dönemde önemli fırsatların oluşması.

Doğru birleşmelerin her zaman fırsatlar doğuracak olması ve konsolidasyonun kaçınılmaz olması.

Covid-19 ile Türkiye'de alanını değiştirmek ve/veya tamamlayarak geliştirmek isteyen büyük sanayi firmaları ile teknoloji firmalarını birleştirme konularında fırsatlar doğabilmesi. Önceden firmaların kültür ve bakış açıları farklıyken Covid-19 ile bu kültürün değişimi öğrenmesinin bir fırsat olarak görülmesi.

- Bölgesel Kalkınma Fonlarının TGB'lerle senkronize olmaları için mekanizmalar geliştirilmelidir.
- Sermayeye erişim stratejileri ülke ekonomisi ve stratejileri göz önünde bulundurularak geliştirilmelidir.
- Bireysel tasarrufların ve KOBİ dahil şirketlerin ölçekten bağımsız yatırımlarının arttırılarak GSYF'na aktarılması geliştirilmelidir.
- Bakanlık Teknoparklar ile ilgili veri ve data sistemlerini geliştirip iş birliklerini çeşitlendirebilir.
- Teknopark firmalarına yatırım ve exit aşamasında uygulanan teşvikler hem geliştirilmeli, derinleştirilmeli hem de pratik olarak uygulanabilir hale hızla dönüştürülmelidir.
- Entelektüel altyapı olarak adlandırdığımız; para ve insan kaynağına ilave olarak şirketlerin sıhhatli gelişimine ve değerine direkt etki eden mali ve hukuk alt yapıları, raporlama, değerlendirme parametrelerinin ilk günden yönetilmesi sistemlerinin bütünleşik olarak ciddiye alınması konusunda teknopark firmaları ivedilikle eğitilmeli ve yönetilmelidir.
- Melek yatırımcılık sonrası süreçler ve yatırımlar planlanmalıdır.
- Bireysel tasarrufları desteklemek için vergisel avantaj ve teşvikler artırılmalıdır.
- PARA, İNSAN ve ENTELEKTÜEL ALTYAPI KAYNAKLARININ verimli kullanılması ile ilgili mekanizmalar geliştirilmelidir.

3: İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKALARI

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Zorluklar

Önce TGB'nin, sonra şirketlerin, sonra da çalışanların tanımadıkları ve bilmedikleri konuda yaşadıkları belirsizlik.

Tüm TGB ekosistemindeki paydaşların bu belirsizliğe karşı farklı tutumlar sergilemeleri.

Tüm ekosistem içinde ve şirket içinde de çalışanlarla iletişimi artırma ihtiyacının olması.

Bu belirsizlik ortamında şirketler çalışanlarını doğrudan etkileyecek ani kararlar alınmasını engellemek.

Kazanımlar

Dijitalleşmenin hızlanması ve yaygınlaşması.

Verimliliğin artışı.

Kurumsallaşma süreçlerinin kolaylaşması.

Daha nitelikli personele erişimin kolaylaşması.

Personellerin yetkinliklerinin online platformlar ile daha hızlı artırılabilir hale gelmesi

Çalışan bağlılığının artması.

Çalışan ve yöneticiler arasındaki iletişimin ve empatinin artması.

Robotlaşma gibi dijital süreçlerin tartışılmaya başlaması.

Farklı kültürlerin birbirine yaklaşması ve kuşaklar arasındaki mesafenin azalması.

Teknokentlerin fiziksel koşullarının ve sistemlerinin değişmesinin kazançları.

- Mekan bağımsız uzaktan çalışma prosedürleri geliştirilmeli, TGB mevzuatının, TGB'leri bu süreci kontrol etmesi ve denetim yapmasına imkan verecek teknolojileri de kullanarak uygun hale getirilmesi sağlanmalıdır.
- Çalışan Odaklı Politikalar Geliştirmeli (personel aidiyetini geliştirecek), TGB içindeki tüm firmaların Pandemi sürecine uygun bir çalışma ortamını sağlaması gerekmektedir. Bu koşulları sağlamayan firmalara TGB tarafından yaptırım/kontrol yapılması sağlanmalıdır.
- Şirket içi iletişim ve etkileşim arttırılmalıdır: örneğin oyunlaştırma metodu gibi enstrümanlarla bu tür iletişimler arttırılabilir.
- Esnek bir insan kaynakları politikası uygulanmalıdır: insan kaynaklarının da yapay zekalar kullanılarak Ar-Ge'sinin yapılması değerlendirilmelidir.
- Performans ölçümlerinde/kriterlerinde yeni metotlar geliştirilmelidir.
- Dijitalleşmeye yatırım yapılmalı; kısa vadede hızlıca ve orta vadede de büyük ölçekli yatırımlar arttırılmalıdır.
- Siber güvenlik politikaları geliştirilmeli ve bu alana yatırım yapılmalıdır.
- Kişisel gelişim ihtiyaçlarının karşılanması ve bunun sürekli bir insan kaynakları politikası haline getirilmesi gerekecektir.
- İleride istihdamda daralma yaşanması durumunda nasıl bir yol izlenmeli konuları bugünden tartışılmalıdır.
- İnsan kaynakları ekibinin bir dönüşüme tabi olması ve kendini geliştirmesi gerekmektedir.
- Şirketlerin stratejik planlarını gözden geçirmesi gerekmektedir .
- İnsan kaynaklarında birikmesi gereken verilerin işlenmesi önemlidir.

4: MARKALAŞMA

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Zorluklar

TGB'lerin firmaların markalaşma sürecine yeterince destek vermemesi.

TGB yönetimi ve şirketlerinin markaların kurumsal kimliğini belirleme ve doğru konumlandırma noktasında farkındalıklarının ve desteklerinin yetersiz olması.

Firmalar ve mevzuatlar, ürünü pazarda konumlandırmadan çok teknik çözümü üretmeye odaklı olması, pazar araştırmaları ve analizlerinin hep arka planda kalması, bu konudaki farkındalığın az olması.

Covid-19 sonrası markalara duyulan güvende eksilmeler ve buna göre markaların yeniden konumlandırılma ihtiyacı.

Ülke markasına (Made in Türkiye) duyulan güvende eksilmelerin olma ihtimali ve ülke markasının daha da etkin anlatılması ihtiyacı.

Hali hazırda iş birliği kültürünün zayıf olması, sosyal mesafenin bunu daha da kötü etkileyecek olması.

Yazılım şirketlerinin markalaşma sürecinin sanayi şirketlerine göre farklı dinamikler içeriyor olması ve bu konudaki bilgilerin eksik olması.

Kazanımlar

TGB'lerin de markalaşma konusuna daha fazla destek vermesi şartıyla, markalaşma maliyetlerinin ve süresinin görece düşmesi ile daha hızlı marka konumlandırma imkanı.

Z kuşağına doğru frekans yakalandığında online platformlar üzerinden çok hızlı ulaşabilme imkanı.

İyi markaların bu süreçte verdiği tepkileri analiz edip iyi uygulama örneklerini kullanabilme imkanı.

Üretimin Türkiye'ye kalması ile yeni pazarlara coğrafi avantajımızı da katarak salt üretici gibi değil kendi markamızla satış yapabilme imkanı.

TGB'lerin koordinasyonunda online sistemleri de kullanarak yurtdışında yaşayan yetkin Türk nüfusu TGB şirketlerinin markalaşma çalışmalarına katabilme imkanı.

Şirketler için tersine sosyal mesafe uygulamasıyla TR'deki TGB'lerin ve TGB şirketlerinin birleşerek daha fazla sinerji yaratma imkanı.

Bu alandaki başarılı çalışmalar da düşünüldüğünde Türkiye'nin ülke olarak sağlık ve savunma markası olabilmesi. (Alman otomobili gibi) TGB şirketlerinin de bu rüzgardan faydalanıp sağlık ekosistemine ürün ve hizmetler üretebilir konuma gelmesi.

TGB'lerin bu alanda kendi şirketlerine daha etkin destek vermesi ile yeni kalkan diğer trenlere (yapay zeka, otonom sürüş) binme imkanı.

Covid-19'un lojistik sistemleri tıkayabilmesi, bu noktada ürünleri TR'de üretip yurtdışına satmakla beraber know-how/fikri mülkiyet transferi ile ürünleri ilgili ülkelerde lisans alanlara ürettirip lisans geliri ile ihracat geliri elde etme imkanı.

- TGB'ler kendi imkanları ile ya da hizmet almak suretiyle TGB şirketlerine pazar araştırma, satış-pazarlama konusunda oryantasyon programları uygulamalıdır, bu konuda rapor desteği vermelidir.
- TGB şirketleri arasında ya da TGB dışı ile TGB şirketlerinin iş birliğini ve hatta birleşmesini teşvik edici-kolaylaştırıcı mevzuatlar, hibeler, teşvikler verilmelidir
- TGB'ler özellikle satış kanalına sahip firmalarla TGB şirketlerini eşleştirme, böyle firmalarla konsolide etme konusunda çalışmalar yapmalıdır.
- TGB'ler TGB şirketlerine Fikri Mülkiyet edinim ve sürdürme desteği vermelidir.
- TGB'lerde şirket, TGB ya da ülke markasına zarar verebilecek faaliyetlerde bulunan TGB şirketlerini doğru yönetmek adına Etik Kurul veya Disiplin Kurulu oluşturulması gerekmektedir.
- TGB'ler pazara açılım sağlayacak kanallarla (DMO Teknokatalog, ihracat portalları, yurtdışı ateşelikler, girişimcilik ağları) etkin iletişim kurmalı ve TGB şirketlerini bu kanallarla buluşturabilmelidir.
- TGB'ler TGB şirketlerini DMO gibi kamu satış kanallarına sokma konusunda çalışmalar yapmalıdır.
- TGB'ler işletme, iktisat ya da pazarlama alanında akademisyenlerle daha sıkı kontak halinde olmalı, bu kişilerle TGB şirketlerini bir araya getirmelidir.
- Ar-Ge projelerine işletme, iktisat ya da pazarlama alanında akademisyenler de hakem olarak atanmalı, projelerin pazar potansiyelleri böylece daha etkin analiz edilmelidir.
- TGB'ler, TGB şirketlerine hizmet verecek şirketlerin hizmet kalitesini doğru kriterlerle analiz edip TGB şirketlerini kaliteli hizmet üreten şirketlere yönlendirmelidir.
- TGB'ler kendi marka değerlerini gerek yurtiçi gerekse yurtdışında artırıcı faaliyetlerde bulunmalı, böylece o TGB'deki şirketler bu marka değerini kaldıraç olarak kullanabilmelidir.
- TGB'lerin kira gelirleri daha yüksek oranda TGB şirketlerinin markalaşması amaçlı faaliyetler için kullanabilmeli, üniversitelere giden pay kısıtlanabilmelidir.

5: İŞ BİRLİKLERİ

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Zorluklar

- TTO'ların sanayi firmaları ve TTO'larla olan iş birliklerinin yetersiz olması.
- Ulusal iş birlikleri konusunda Türkiye'deki tüm Teknoparkların birlikte genel bir havuz ve iş birliği eksikliği.
- Uluslararası platformlarda birebir kontaklar kullanılmadan entegre olunabilecek bir kardeş ülke yada ülkelerin eksikliği. Başka ülkelerdeki avantajlardan yararlanılamaması, Türkiye mevzuatının dışına çıkılmaması.
- Ülkemizde yetişmiş kişilerin yurt dışına gitmesi, firmalarını yurt dışında kurup büyümelerinin ülkeye bir katkısı olmaması.
- Desteklerin çoğunun KOBİ'lere yönelik olması ve büyük sanayi firmalarına katkısının kısıtlı olması.
- Uluslararası fonlarda mevcut iş birlikleri ile devam ediliyor olup sonradan konsorsiyuma katılmanın çok zor olması.

Kazanımlar

- Yeni yetkinlikler kazanma noktasında yeni proje/ürünler (sağlık ve medikal alanında) çıkartılması konusunda fırsatlar yaratması.
- Bu dönemde sektör bazlı firmaların süreçlerindeki eksik ve aksaklıklarını tespit etme fırsatı yakalaması, acil eylem planları oluşturma noktasında aksiyonlar alınması.
- Saha çalışmaları yerine sanal anketlerle sonuçlara ulaşmanın daha kolay ve verimli olması.
- Sosyal projelerin yaratılması noktasında katkı sağlaması, proje için kullanılan teknik danışmanlık ve altyapı olanakların firmalar ile ücretsiz paylaşılması.
- Firmalar yurt dışı ulaşım maliyetlerinin yüksekliğinden dolayı seyahatlere katılamıyordu, toplantıların online olması ile birlikte katılım sayısının artması. Böylece yönetim seviyesindeki kişilerin daha kolay bir şekilde bu etkinliklere katılım sağlayabilmesi.
- Yapılan görüşmelerin online olması sonucu firmalarının birbiri ile çalışmasını ve ortak proje geliştirme sürecini kolaylaştırması.
- Online ortamdaki katılımcı çeşitliliği.
- Yurt dışındaki bazı ürünlerin üretim aşamasındaki zorluklardan dolayı ülkemize kayması. Sürecin dijitalleşme açısından kaldıraç görevi görmesi.
- Yürütülen projelerde çalışmaların online olması sayesinde maliyetlerin düşmesi. Bundan sonrasında da çalışmaların bu şekilde devam etmesine özendirici olması.
- Hibrid bir çalışma modeli oluşturularak, maliyet ve zaman tasarrufu sağlanabilmesi.

- Pandemiden önce mevzuat gereği teknopark, çalışanlarını giriş/çıkış ve çalışma şekli konusunda zorluyordu. Pandemi döneminde özellikle yazılımcıların günlük hayat içerisinde sabah veya akşam çalışma kararının kendilerinde olmasının rahatlığı verimliliklerini etkiledi. Devamlılığı için esneklik konusunda mevzuat çıkartılabilir.
- Teknoparklar merkezileşmeli: Örneğin İstanbul'da teknoparka giren bir firma personeli bu yapı ile proje kapsamında Türkiye'deki X bir teknoparktaki masaya oturup, çalışabilmeli. Böylece bilmediğimiz tanımadığımız kişi veya firmalar ile online tanışma ve çalışma konusunda daha açık olunur ve Anadolu'daki değerli mühendisler içinde fırsat olabilir.
- Kuluçka firmalarına öncelik verilmesi noktasında Bakanlığın da önerileri var bu yüzden bu firmalara bakılmalıdır.
- Yurt dışından gelen yatırımcıların Türkiye teknoparklarına girebilmesinin önü açılmalı
- Pandemi döneminde ulaşım kısıtlamalarından dolayı yurt dışından freelancer olarak çalışanlar, çalışma ücreti tekliflerini arttırdı.
- Endüstri 5.0 Robotikleşme işsizlik yaratır mı?/yaratmaz mı? Bu algının yıkılması için çalışmalar yapılabilir. Özellikle bu noktada ulusal ve uluslararası projeler arttırılmalıdır.
- Ortak çalışma yürütmek isteyen yeni grupların olacağı sinerji odaları oluşturulabilir. Bunlar Application ile yapılabilir.
- Teknoparkların alt yapıları birleştirilerek ve ortak bir havuz oluşturarak personel bulma ve iş birliği yapılması noktasında büyük avantaj sağlayabilir.
- Uzaktan çalışmanın avantajları olarak bilgi alışverişi ve iş olanaklarının artması sağlanmalıdır.
- TTO'lar firmaları teşvik edici ödüllendirme sistemi oluşturabilir. Bu da firmalar arasında rekabet konusunda büyük bir özendirici katkı sağlayarak kazanımları arttıracaktır.
- Uluslararası tarafta proje pazarları için seyahat destekleri artması durumunda firma kazanımları artacaktır.
- Tübitak tarafında çağrılı sistem yerine sürekli başvuru sistemi olması firma kazanımlarını arttıracaktır.
- İhracatçılar Destekleri çok fazla bilinmiyor. TTO'lar bu gibi destek programları konusunda firmalara daha fazla bilgilendirme yapıp, yönlendirmesi kazanımlar yaratacaktır.
- Teknoparkların genel olarak sağlanan destekleri araştırıp, bu konuda danışman aracılığı ile bilgilendirme yapması fırsatları arttıracaktır.
- İş birliklerinin kısa süreli değil de yıllara yayılması ve uzun süreli iş birlikleri olması kazanımları arttıracaktır.

6: İNOVASYON, AR-GE VE TASARIM

TEKNOPARKLARIN DÖNÜŞEN DÜNYAYA GEÇİŞ STRATEJİLERİ

Zorluklar

Firmaların sürdürülebilirliğini devam ettirme kaygıları.

Teknopark firmalarının ürüne odaklanması sebebiyle pazarlama ve satış kurgularının eksik olması.

Teknoparklardaki fiziksel alanların yeni çalışma düzenine göre uyumsuz ve yetersiz olması.

Sanal olarak teknopark firmalarının tek bir portala ihtiyacı olması. (Tek çatı portal eksikliği)

Türkiye’deki ekonomik büyüme ile ilgili belirsizlik ve kaygıların varlığı.

Nitelikli personel bulmada ilerleyen dönemde oluşabilecek sorunlar.

Mekana bağlı çalışma problemlerinin artması ve esnek mevzuatsal çözüm ihtiyaçları

Kazanımların tersine ek olarak Bakanlığın uzaktan çalışma düzenlemesiyle, alan ve metrekare küçültmeleri taleplerinin firmalardan gelmesi. Bunun da kayıplar arasına girmesi. TGB’lerde küçülme yaşanabilme riskleri artması.

Firmaların ulusal ve uluslararası ağlara daha fazla entegre edilmesi gerekliliği.

Kazanımlar

Dijital Dönüşüm Endüstri 4.0 olarak fırsatları görme ve atak yapma fırsatı oluşması. Dijital farkındalık mevzuatının AB ile uyumlu hale gelmesi İnovasyon fırsatlarının büyüyebileceğinin öngörülmesi.

Kuruluş amacında Ticarileşme olmayan firmalarda da Ticarileşme fırsatları oluşması. Ör. 3D yazıcı şirketi üniversite hastanesi talepleri ile siperlik üretilmesi istendi. Pandemi sürecinin yeni düzende sağlık medikal yazılım ve imalat sektörlerinin multidisipliner bir çalışma ile yeni fırsatları da beraberinde getirmesi. İç ve dış piyasaya üretim sahasını genişletme fırsatları doğabilmesi. Online toplanabilmeler ortak çalışmalar yapabilme ve daha hızlı aksiyonlar alabilme imkanı.

Firmaların birbirini tanıma kazanımları olması. Bilgi paylaşımı ve TGB yönetimlerine kendi sunumlarını paylaşmaları.

Tasarım anlamında, tüm kullandığımız materyallerin yeniden tasarlanmasının gündeme gelmesi.

(Asansör düğmesinden kullandığımız dezenfektelere kadar) bugüne kadar süreç Yazılım Ar-Ge’ydi.

Tasarım geri duruyordu. Yaratıcı Endüstrileri TGB’lerde pek olmuyordu. TGB’lerde Teknik ekosisteme odaklanılmıştı. Önümüzdeki dönemde çok disiplinli yaklaşımları yeniden düzenlenmesi ve bu alanda fırsatlar olduğunun görülmesi.

Yüz yüze ilerleyen dönemden online ortama geçerek zaman kazanımları ve vakitleri daha verimli çalışmaya başlanması. Ulaşımlardan kaynaklı maliyetlerde düşüş olması. Çalışma verimliliğinin artması. Daha disiplinli çalışmaların başlaması. Daha konsantre çalışıldığından daha çok inovatif fikirlerin çıkmaya başlaması.

Firmalardan TGB yönetimlerine artarak yeni talepler gelmeye başlaması. Bazı firmalarda mevcut yapılan Ar-Ge çalışmasını Covid-19’a uygun pivot edilerek yeni işler geliştirilerek büyüyen firmalar haline gelmeleri. Özellikle sağlık alanında bu kazanımların çok olması.

Devlet fonlarına TÜBİTAK ve Kalkınma Ajansı’na özel yönlendirmelerin olması. Pandemi özelinde çağrılar açıldığından bu tür desteklere ilgi ve talebin artması.

- Teknoparklar bu dönemde girişimci firmaların kira ödemelerini erteleyebilir, durdurulabilir.
- Gelişmiş ülkelere ihracatı arttırmak için yeni teşviklerin çıkarılması konusunda kamusal çalışma yapılması gereklidir. Bu ülkelere yapılan ihracatın ayrıca ödüllendirilmesi iyi olur.
- Uzaktan çalışmanın yoğun olacağı öngörülen yeni normale geçerken, mevzuatsal güncellemeler yapılabilir.
- Uzaktan çalışma düzeninin, uzaktan kontrol edilebildiği yeni bir sistem geliştirilmesi üzerine çalışılabilir.
- Tüm teknopark firmalarının, çalışmalarının ve odak alanlarının görünebileceği ortak platform kurulabilir.
- Hamle programında olduğu gibi konu odaklı çağrılarının devam ettirilmesi gereklidir.
- Avrupa işletmeler ağı gibi ürünün ticarileşmesine yönelik ağlara firmaların katılımı teşvik edilmelidir. Hatta performans kriteri haline getirilmelidir. Böylece firmaların Ticarileşmeye daha fazla odaklanmasını sağlanacaktır.
- Girişimci şirketlerin kendilerini yeni normale göre pivot etmeleri önerilmeli ve teşvik edilmelidir.
- TGB'lerin yeni dönemde teknoloji transferi ve kuluçka odaklı olması bakanlık tarafındanda isteniyor ve yönetimlerinde bu doğrultuda kendilerini geliştirmesi faydalı olacaktır.
- Teknopark içerisindeki firmaların İK yönetimi, finans Muhasebe konularında da bilgilerini geliştirilmeli ve bu konuda eğitimlerin arttırılması faydalı olacaktır.
- Girişimcilerin yeni dönemde dijital olarak etkileşimlerinin arttırılabilmesi için yeni Sosyal mesafeden kaynaklı yeni ortamlar oluşturulmalıdır.
- TGB'lerin altyapıların gözden geçirilmesi , iyileştirilmesi yoksa kurulması firmalar açısından faydalı olabilir. Bunun için yatırım gerekli olacağı öngörülmektedir.
- Firmalar ticarileşene kadar geçecek süreçte desteklerin kurgulanmasına ihtiyaç olduğu ticarileşme aşamasında olan firmaların SGK ve prim düzenlemelerinin yapılması ve kurgulanması fayda sağlayacaktır.
- Kitlesel fonlamayı kullanılabilir hale getirmek için mevzuatta yenilikler yapılarak TGB'lerin de rol alabilmesi için mekanizma kurgulanmalıdır.
- Ortak pazarlama birimleri TGB'lerde yok. TGB girişimcilerinin yanına, Pazarlama desteğini verecek ortak pazarlama birimleri oluşturulabilir.
- Girişimci firmalarda açık inovasyon modeline geçilmesi teşvik edilmelidir.
- Sağlık açısından alınan yatırım kararlarında öncelikle ihtiyaçlar teknopark içerisindeki firmalara bakılarak ilerlenebilir ve ticarileşme arttırılabilir.

YOL HARİTASI ÖNERİLERİ

**Mekandan
Bağımsız ve
Hibrit Çalışma
Modelleri**

**Dijital
Dönüşüm,
Verimlilik ve
Güvenlik,**

**Veri ve Bilgi
Yönetimi,**

**İş birliği ve Açık
İnovasyon**

Global Danışmanlık
Global Consulting

**Çalışan Odaklılık
ve Toplumsal
Değer**

**Kurumsal ve
Sistematiik
İnovasyon
Yönetimi**

**Stratejik
Odaklılık**

**İletişim,
Ticarileşme ve
Markalama**

Çalıştay kapsamında paylaşılan fikir ve önerilerin detaylı olarak incelenmesi sonucunda, değerlendirmelerin 8 ana başlıkta toparlanabileceği düşünülmüş ve ilerleyen sayfalarda bu 8 başlık ayrı ayrı detaylandırılmıştır.

MEKANDAN BAĞIMSIZ VE HİBRİT ÇALIŞMA MODELLERİ

Pandemi ile oluşan mekandan bağımsız – evden çalışma mecburiyeti, devamında özellikle mekana ve ekipmana bağlı olmadan çalışan kurumlar, kuruluşlar ve kişiler için önemli ölçüde esneklik getirmiştir. Çalışanların içinde oldukları coğrafyadan ve mekandan bağımsız olarak çalışabilmeleri, iş birliği yapabilmeleri mümkün olmuş, ulaşım sürelerinden kaynaklı tasarruf çalışmalarının verimliliğini de arttırmıştır.

Bu durum, gelecek dönemlerde kurumlara farklı coğrafyalardan nitelikli insan gücünün erişimini mümkün kılacağı gibi, dünyanın farklı bölgelerindeki diğer kurumlarla, yatırımcılarla iş birliği yapabilme fırsatları da getirecektir.

Hem mevcut pandemi sürecindeki sağlık risklerinin yönetilmesi, hem gelecek dönemlerdeki olası küresel krizlerde mekandan bağımsız çalışabilme esnekliklerinin devam ettirilebilmesi, hem de mevcut durumda sağlanan yeni çalışma ve iş birliği yetkinliklerinden faydalanılabilmesi için, gerek teknoloji geliştirme bölgelerindeki ilgili mevzuatların, gerekse bu bölgelerde yer alan kurumlarımızdaki hukuki, organizasyonel ve mekan düzenlemelerin mekandan bağımsız ve esnek / hibrit çalışma koşullarına uygun olarak güncellenmesi gerekmektedir.

YENİ DÖNEMDE, DIŞARIDA GEÇİRİLEN SÜRELERİN KISITLANMASI İLE İLGİLİ YAKLAŞIMIN YERİNİ, BU SÜRELERİN ETKİN KULLANIMINI MÜMKÜN KILACAK DESTEKLERİN VE DÜZENLEMELERİN ALMASI TÜM KURUMLAR İÇİN FAYDALI OLACAKTIR.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM, VERİMLİLİK VE GÜVENLİK

Pandemi sonrası oluşan koşullar, kurumları ve kişileri «dijital yeteneklerini hızla arttırmanın yollarını bulmaya» zorlamıştır. İş süreçlerinin hızla dijitalleştirilmesi, çalışanların yenilikçi iletişim teknolojilerini etkin olarak kullanabilmeleri, mekandan bağımsız çalışmayı, iletişimi ve iş birliği yapabilmeyi, aynı zamanda da tüm bu süreçleri etkin olarak yönetebilmeyi öğrenmek gibi konular kurum ve kişiler için öncelikli hale gelmiştir.

Bu durum hem bireylerin, hem de grupların çalışmalarındaki, teknoparklar bünyesinde devam ettirilen projelerdeki verimliliğin nasıl arttırılabileceği ile ilgili yeni arayışlar da doğurmaktadır.

Aynı zamanda iş süreçlerinin büyük oranda dijitalleşmesi ve iş yeri mekanlarından bağımsız olarak çalışmanın yaygınlaşması, siber güvenlik konusunun da daha önemli hale gelmesine sebep olmaktadır.

Önümüzdeki dönemde teknoparkların ve teknopark kapsamındaki kurumlarımızın, bir yandan dijitalleşme altyapılarını kuvvetlendirmeleri, dijitalleşme için gerekli yetenek setlerini edinmeleri, verimliliklerini sağlamayı ve yönetebilmeyi öğrenmeleri, bir yandan da siber güvenliklerini sürekli en üst seviyede tutabilmeleri için istikrarlı olarak yatırım yapmaları ve etkin çaba göstermeleri gerekmektedir.

**BU SÜREÇTE KİŞİLER ARASI FİZİKSEL MESAFELER ARTARKEN, İLETİŞİM
MESAFESİNİN TEKNOLOJİ KULLANIMIYLA MİNİMİZE EDİLMESİ
HEDEFLENMİŞTİR.**

VERİ VE BİLGİ YÖNETİMİ

Veri yönetimi; kurumların gerek iç işleyişlerindeki ve iş süreçlerindeki verimliliğini arttırmak, gerekse müşterilerine daha doğru ürünler ve servisler sunabilmek, yenilikçi çözümler geliştirebilmek için, doğru soruları sorabilme, bu soruların karşılığı olan verileri doğru yöntemlerle ve doğru kaynaklardan toplayabilme, analiz edebilme ve anlamlandırabilme sürecidir.

Teknopark kurumlarımızın ve çalışanlarımızın veri yönetimi yetkinliklerini kazanabilmeleri, hem teknoloji geliştirme hem de ticarileşme süreçleri için gelecek dönemin en kritik konularından biri olacaktır.

Bilgi yönetimi ise veri yönetiminin de ötesinde; kurumların ve kişilerin bilgilerini, deneyimlerini, yeteneklerini bilmelerini, kayıt altına almalarını, erişilebilir kılmalarını, yeni bilgi üretebilmek için kullanabilmelerini gerektiren bir yönetim yaklaşımıdır. Bu yaklaşım, kurumda yazılı olan ve olmayan, kişilerin deneyimlerinde ve zihinlerinde gizli kalmış bilgilerin de kayıt altına alınmasını mümkün

kılar. Bu şekilde, kurumsal hafızanın kaybolmasını engeller. Kurum içinde ve dışındaki işbirliklerini güçlendirir.

Teknoparklardaki ve teknopark kurumlarındaki en kritik konulardan biri de bilgi yönetimiyle ilgilidir.

Mekandan bağımsız çalışma yaklaşımlarının yaygınlaşacağı yeni düzende, kurumların genellikle kişisel deneyime bağlı örtük bilgilerine kişilerden ve ofislerden bağımsız olarak erişebilmeleri çok kritik bir konu haline gelecektir. Verilerin ve bilgilerin dijital ortama taşınması acil önceliklerden biridir. Dolayısıyla kurumların sahip oldukları bilgi ve yetenekleri tanımlayabilmeleri, kayıt altına almaları, güvenliğini sağlamaları, amaca uygun olarak ve doğru kişiler tarafından hızla erişilebilir kılmaları çok önemlidir.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM, VERİMLİLİK VE GÜVENLİK

Yeni dönem, ulusal / uluslararası iş birlikleri ve iş birliğine dayalı inovasyon yaklaşımı açısından önemli imkanlar getirmektedir.

Kurumsallaşmış şirketler, yeni girişimler, yatırımcılar, akademik kurumlar, araştırma ve tasarım merkezleri gibi inovasyon ve girişimcilik ekosistemini oluşturan tüm aktörler arasındaki iş birliklerini mümkün ve etkin kılmak bu dönemin en büyük gereksinimlerinden biridir. Etkin iş birlikleri için; tamamlayıcı yetkinliklere sahip aktörlerin, belli bir strateji etrafında, sistematik bir yöntemle ve karşılıklı güven ilişkisini etik ve hukuk boyutlarında temin ederek bir araya gelebilmeleri önem taşımaktadır.

Teknoparkların bu süreçte tüm aktörlerin birbirlerini rahatça tanıyabilmelerini ve birbirlerine erişebilmelerini sağlayacak «envanter» çalışmalarını oluşturmaları ve ulusal / uluslararası erişime açık hale getirmeleri özellikle kritik bir konudur. Tamamlayıcı yetkinliklere sahip aktörlerin tespiti, uygun ve destekleyici işbirliği mekaniz-

malarının oluşturulması, iş birliğini geliştirecek destek ve teşvik mekanizmalarının hayata geçirilmesi gerekmektedir. Teknoparkların ulusal ve küresel yatırımcılar açısından da bir çekim alanı haline gelmesi; kurumların, teknolojilerin, geliştirilen projelerin kolayca anlaşılabilir ve erişebilir hale gelmeleri önemli önceliklerden biridir.

Kurumların mevcut faaliyet alanları dışında, ortaya çıkan acil ve öncelikli stratejik ihtiyaçlara yönelik olarak güç birliği ve iş birliği yapabilmelelerini mümkün kılacak iş birliği platformları geliştirilmeli ve bu konu teknoparkların önceliklerinden biri haline gelmelidir.

Benzer şekilde, kurumlarda dışsal bilgi kaynaklarının da etkin ve iş birliğine dayalı olarak kullanımını, dolayısıyla kurumların fiziksel / hukuki sınırları dışından da beslenmelerini mümkün kılacak açık inovasyon kültürünün ve uygulamalarının teknopark kurumları içerisinde yaygınlaştırılması da yeni dönemin hedeflerinden biri olmalıdır.

ÇALIŞAN ODAKLILIK VE TOPLUMSAL DEĞER

Pandemi süreci, kurumların bireylere, toplumlara ve tüm evrene karşı olan sorumluluklarının da sorgulandığı bir süreç olmuştur. Kurumlardan beklenen; müşterileri için doğru ürünleri üretmenin, bunun karşılığında karlılıklarını ve büyümelerini devam ettirebilmenin ötesindedir. Kurumlar aynı zamanda çalışanlarının, müşterilerinin, insanlığın ve yaşamın sağlığı, sürdürülebilirliği için de sorumludur.

Hem olağan işleyişte, hem de kriz durumlarında bu sorumluluğun farkında olan ve bu farkındalık doğrultusunda faaliyet gösteren kurumlar, marka itibarlarını ve müşteri sadakatlerini koruyabilmektedirler. Yeni dönemde sadece teknik ve ticari değer yaratan yenilikler değil, aynı zamanda toplumsal değere de odaklanan yenilikler inovasyon olarak adlandırılacaktır.

Teknoloji geliştirme bölgelerindeki kurumlarımızın da toplumsal dayanıklılık ve toplumsal değer üretme yaklaşımıyla, öncelikle çalışanlarının sağlık ve güvenlik koşullarının, uygun çalışma ortamlarının eksiksiz olarak sağlanması, daha sonra istihdam güvenliklerinin ve istikrarlarının temin edilmesi, ayrıca kişisel gelişim – yeni yetenekler geliştirme ihtiyaçlarının sürekli olarak karşılanması konusunda önemli sorumlulukları vardır.

Nitelikli bir ekonomi, ancak nitelikli iş gücünün verimli kullanılabilmesi için mümkün olacaktır.

KURUMSAL VE SİSTEMATİK İNOVASYON YÖNETİMİ

■
Inovasyon faaliyetleri sadece bilimsel Ar-Ge çalışmalarından, ya da yenilikçi fikri bulundurmaktan ibaret değildir. Gerekli yatırımları yapmak, yetkin Ar-Ge personelini istihdam etmek, fiziksel altyapıyı kurmak da tek başına yeterli değildir.

İnovasyonda sürdürülebilir başarıyı elde etmek, ancak kurumsallaşmış, sistematik, bütünsel inovasyon çalışmalarıyla mümkündür. İnovasyonu sistematik olarak yönetmek; inovasyon süreçlerinin stratejik, organizasyonel, kültürel, operasyonel, finansal ve hukuksal altyapılarını kurum içinde oluşturmakla, sürekli güçlendirmekle mümkündür.

Odak alanları belirlenmemiş, rekabet stratejileriyle uyumlandırılmamış inovasyon yatırımları çoğunlukla kayrak israfına sebep olmaktadır. Yenilikçi kurum kültürüyle, yenilikçi liderlik felsefesiyle desteklenmeyen inovasyon takımları, akıntıya karşı kürek çekmek durumunda kalmaktadırlar. Kurum içindeki ve dışındaki inovasyon aktörlerini doğru bir organizasyonla bir araya ge-

tiremeyen kurumlar, yeterli iletişim ve işbirliğini oluşturamamaktadır. Finansal olarak sürdürülebilirliği sağlanmayan inovasyon yatırımları kısa süre içerisinde etkisini kaybetmektedir. Dolayısıyla bir kurumdaki inovasyon çalışmalarının tüm boyutlarıyla ele alınması ve bütünsel olarak tasarlanması, yönetilmesi, kurumun inovasyon performansını sürdürülebilir kılmak için en önemli koşuldur. Sadece kuvvetli bir ihtiyacın, motivasyonun olması inovasyon faaliyetlerini etkin kılmaz. Bir çok kurum yenilenmeyi istemekte ama çoğu başaramamaktadır. Burada niyet kadar metot bilgisinin varlığı da önemlidir.

Yeni dönemde teknoparkların en önemli misyonlarından biri de; ev sahipliği yaptıkları kurumların inovasyon faaliyetlerini kurumsal, sistematik ve bütünsel olarak sürdürebilmeleri için onlara yönetim danışmanlık destekleri temin etmeleri, kurumları yöntem bilgisi açısından da zenginleştirmeleri ve kuvvetlendirmeleridir.

STRATEJİK ODAKLILIK

Yeni dönem, küresel ekonominin ve küresel tedarik zincirlerinin kırılganlığının da anlaşıldığı, deneyimlendiği bir sürecin devamı olacaktır. Küresel krizler durumunda, küresel tedarik zincirlerine fazlasıyla bağımlı olmanın ulusal ekonomi ve ulusal güvenlik açısından büyük riskler doğurduğu somut örneklerle tecrübe edilmiştir.

Bu süreç devamında tedarik zincirlerinin kısalması ve yerelleşmesi, bölgeselleşmesi gibi ihtiyaçları doğuracak, bunun etkisiyle yerelleşme, millileşme gibi kavramlar daha fazla dile getirilir hale gelecektir.

Yerel tedarikçilerin, yerli üretimin önemi artacaktır. Özellikle Avrupa coğrafyası ve Avrupalı üreticiler için, Türkiye gibi yakın coğrafyada yer alan ve kalite, teslimat sorunları yaşamadıkları tedarikçiler tercih edilir hale gelecektir.

Sağlık, tarım, gıda, güvenlik, enerji gibi alanlarda yerli teknolojileri geliştirebiliyor olmanın ve ithal teknolojiye bağımlılıktan kurtulmanın önemi anlaşılmıştır. Benzer şekilde, uzaktan eğitim alanı da teknoloji temelli çözümler gerektiren öncelikli ihtiyaçlarından biri olarak ortaya çıkmıştır.

Bu tür öncelikli alanlara odaklanan girişimlerin, yatırımların ve kamu desteklerinin yarattığı strateji katma değer oldukça yüksek olacaktır.

Tüm ulusal inovasyon ve girişimcilik ekosistemimizin bu yaklaşımla, tamamlayıcı yetkinlikleri ve aktörleri bir araya getirmek üzere kurgulanması gerekmektedir. Teknoloji geliştirme bölgeleri de, kritik ihtiyaçlar ve teknolojiler etrafında oluşturacakları tematik kümelenmelerle, bu sürece önemli katkılar sağlama potansiyeline sahiptir.

İLETİŞİM, TİCARİLEŞME VE MARKALAŞMA

Teknoloji tabanlı şirketlerin karakteristik özelliklerinden biri; teknoloji geliştirmeyi merkeze koyarken, pazarla, yani müşterilerle iletişim ve iş birliğini ikinci plana atmasıdır. Oysa inovasyon süreçlerinde, teknolojinin / ürünün teknik performansı tek başına yeterli değildir. Bu performansın müşteri ihtiyaçlarını, beklentilerini ve koşullarını gerek işlev, gerekse ekonomik boyutta optimum ölçüde karşılayabiliyor olması gerekmektedir.

Bu durum, müşteriye «ticari karşılığı olan ihtiyacın doğru tespit edilmesi», «doğru çözümün alternatifinin geliştirilmesi ve olgunlaştırılması», «ürünün ticarileştirilmesi» gibi tüm süreçlerine aktif olarak dahil etmeyi gerektirmektedir.

Teknopark kurumlarının da bu yaklaşımla, teknoloji geliştirmenin tüm aşamalarında müşterileriyle yakın iş birlikleri kurabilmelerinin yöntemlerini geliştirmeleri, teknopark yönetimlerinin de kurumlara bu konularda bilgi ve deneyim desteği, danışmanlık hizmeti gibi destekler sağlamaları gerekmektedir.

Hem teknoparkların, hem de teknopark içerisindeki kurumların en önemli ihtiyaçlarından biri de, kendilerini ve üretilen değeri doğru anlatabilmeleri, etkin iletişim kurabilmeleridir. Doğru hedef kitleye, doğru mesajlarla, doğru kanallarla ve doğru zamanda iletişim yapabilmek için tüm iletişim sürecinin sistematik olarak tasarlanması, yönetilmesi ve hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu yaklaşım izlenmediği takdirde, üretilen değer anlatılamamış, yatırımcılara ve müşterilere yeteri kadar ulaştırılamamış olur.

Benzer şekilde, markalaşma süreci de sistematik bir yaklaşım gerektirir. Markanın karakterinin oluşturulması, bu karakteri yansıtacak ve destekleyecek pazarlama ve iletişim çalışmalarının kurgulanması, müşteri deneyiminin bütünsel olarak tasarlanması gibi konular önemli ve kendi başlarına ayrı ayrı yetkinlik alanlarıdır. Kurumlarımızda bu yetkinliklerin gelişimi ve edinimi için bilinçli, planlı ve istikrarlı yatırımların yapılması, doğru ve yetkin takımların oluşturulması gerekmektedir.

SON SÖZ YERİNE

SÜRDÜRÜLEBİLİR BAŞARI VE
KALKINMA, ANCAK YENİLENMEYLE,
YENİLİKLERLE, ARAŞTIRMAYLA,
BİLGİYLE, BİLİMLE, İHTİYAÇLARA
UYGUN TEKNOLOJİLERLE VE İŞ
BİRLİĞİYLE MÜMKÜNDÜR.

***Teknoparkların Dönüşen Dünyaya Geçiş
Stratejileri Çalıştayı'nın Gerçekleşmesini
ve Çalıştayda Geliştirilen Önerilerin Hayata
Geçmesini Sağlayan / Sağlayacak Olan,
Sürece Katkı Yapan Tüm Kurum, Kuruluş ve
Katılımcılara Teşekkür Ederiz.***

SON SÖZ YERİNE;

İçinde olduğumuz Pandemi benzeri küresel krizler, beraberinde büyük belirsizlikler, dalgalanmalar, değişimler, tehditler ve elbette fırsatlar doğurmaktadır.

Oluşabilecek tehditlerden kaçınabilmek, fırsatlardan da faydalanabilmek, hem mevcut durumu hem de gelecek döneme ilişkin göstergeleri doğru okuyarak, eğilimleri zamanında ve kapsamlı olarak analiz ederek mümkün olabilmektedir.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği tarafından yapılmış olan bu çalışma, teknoparklarımızın ve teknoparklarda yer alan kurumlarımızın gelecek dönemde izlemeleri gereken stratejiler, kazanmaları

gereken yetkinlikler konularında onlara yol gösterme hedefindedir. Unutulmaması gereken en kritik gerçekse, stratejilerin ve yol haritalarının hazırlanmasında harcanan emek ve gösterilen özenden daha da fazlasının, bu stratejileri hayata geçirirken gösterilmesi gerektiğidir.

Gelecek dönem değişen koşullarla beraber, değişmeyen gerçekleri de işaret etmektedir; sürdürülebilir başarı ve kalkınma, ancak yenilenmeyle, yeniliklerle, araştırmayla, bilgiyle, bilimle, ihtiyaçlara uygun teknolojilerle ve iş birliğiyle mümkündür.

TEŞEKKÜRLER

Teknoparkların Dönüşen Dünyaya Geçiş Stratejileri

ÇALIŞTAY DEĞERLENDİRME RAPORU

Bu Rapor Sistem Global ve Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği ile birlikte Dr. Umut EKMEKÇİ tarafından hazırlanmıştır.

2020

